

Bijlagenboek Plan van Aanpak Windenergie Parkstad-Zuid

Inhoud

Bijlage 1: Stakeholders en krachtenveldanalyse.....	3
Bijlage 2: Communicatie- & Participatieplan.....	12
Bijlage 3: Logboek locaties.....	51
Bijlage 4: Landschappelijke inpassing Bureau Verbeek.....	64
Bijlage 5: Verslag Bijeenkomst grondeigenaren buitengebied Bocholtz	89
Bijlage 6: Visualisaties WP Parkstad Zuid.....	97
Bijlage 7: Prijsopgave Netaansluiting Enexis.....	102
Bijlage 8: Financieel Model (Business Case)	106

Bijlage 1: Stakeholders en krachtenveldanalyse

Bijlage 1: Stakeholders- en krachtenveldanalyse

Stand juli 2021

DIRECTE OMGEVING				
Wie	Belang	Tot nu toe geïnformeerd/ betrokken	Plaats in krachtenveld	Hoe in toekomst informeren/ betrekken
Direct omwonenden binnen straal van 1500 meter	Ongestoord woongenot; Ontwikkeling van het gebied Participatie in proces en project Geen hinder van windpark ondervinden Voordelen uit het windpark krijgen	Via 'tweetrapsraket' opgepakt, in afstemming met team Parkstad: 1) buurtcomité/ wijk- en dorpsraden 2) Via emailadressen/ bewoners zijn via een digitale/teams-sessie benaderd en bevraagd met vooraf samengestelde vragen	Kan per bewoner verschillen. Sommigen hebben én weinig vertrouwen in de relatie én weinig overeenstemming met de inhoud. Maar er zijn ongetwijfeld ook bewoners die meer vertrouwen hebben in de relatie en/of waarmee we meer overeenstemming mbt de inhoud kunnen bereiken. Om die reden formuleren we een brede aanpak voor omwonenden, om de verschillende groepen te definiëren en om voor elke groep aan diens belangen tegemoet te komen.	Zie hst 2, 3 en 4 van het participatie- en communicatieplan
Buurt- en Wijkplatforms of dorpsraad	Goed woon- en leefmilieu Gebiedsontwikkeling	Gesprekken plaatsgevonden, goed verlopen, er is richting gegeven aan de collectieve omwonenden-benadering	Coalitiegenoten	Parallel aan omwonenden benadering brede thema's bespreken (w.o. energietransitie, leefbaarheids-opgaven etc.) Nieuwsbrieven Projectwebsite/ Social Media

DIRECTE OMGEVING (vervolg)				
Wie	Belang	Tot nu toe geïnformeerd/betrokken	Plaats in krachtenveld	Hoe in toekomst informeren/betrekken
Grondeigenaren (die turbine op grond krijgen): particulieren, bedrijven, bedrijventerreinen (Avantis/Trilandis), gemeenten, Provincie	Marktconforme grondvergoeding Participatie in het project Behoud bestaande functie(s) grond	Op individuele basis gesproken met alle (potentiële) grondeigenaren (zie ook bijlage logboek locaties)	Coalitiegenoten	Eigenaren op bedrijventerreinen worden specifiek benaderd: kantoorbezoek en keukentafelgesprekken.
Grondeigenaren (buitengebied Bocholtz)		Grondeigenaren in buitengebied Bocholtz zijn 1x collectief benaderd via aanpak gesocialiseerde grondvergoedingen (zie logboek locaties)	Coalitiegenoten, maar mogelijk ook tegenstanders	Vervolggesprekken indien nodig Alle grondeigenaren kunnen het project blijven volgen via de nieuwsbrief, de website, social media
Agrarische bedrijven in directe nabijheid (nb: andere bedrijven, zie verder)	Risico's voor bedrijfsvoering; MVO/duurzaam ondernemen	(nog) niet, met uitzondering van grondeigenaren/nabijwonenden. De turbines komen vooral in stedelijk gebied	Neutraal	Worden indien van toepassing rechtstreeks betrokken bij bewonersconsultatie/keukentafelgesprekken en bij aanpak gesocialiseerde grondvergoedingen Nieuwsbrieven Projectwebsite/ Social Media

OMGEVING VERDER				
Wie	Belang	Tot nu toe geïnformeerd/ betrokken	Plaats in krachtenveld	Hoe in toekomst informeren/ betrekken
Bewoners van de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld buiten straal 1500 m	Goed woon- en leefmilieu Geïnformeerd worden Participatie in project (profijt)	(nog) niet, wel mogelijk aanwezig in de digitale/teamsessie van project Parkstad, bevestigd met vooraf samengestelde vragen	Neutraal	Publicaties Informatiebijeenkomsten (beperkt) Nieuwsbrieven Projectwebsite/ Social Media

OVERHEDEN				
Wie	Belang	Tot nu toe geïnformeerd/ betrokken	Plaats in krachtenveld	Hoe in toekomst informeren/ betrekken
Gemeenten Parkstad Zuid	Goed project en gedragen eindresultaat Bijdrage aan opgaaf energietransitie Sociale acceptatie plan	Direct betrokken, intensieve contacten met ambtelijke projectleiders en andere ambtenaren, projectorganisatie, m.n. mw. M. Roorda vragen en antwoorden etc. Bijeenkomst omgeving	Coalitiegenoten	Vervolg op de ingeslagen weg: intensieve contacten, uitwisseling van vragen, ideeën voortgangsbewaking etc. Liefst oppakken als gezamenlijk 'bouwteam'. (zie H.5), ook bestuurlijk overleggen gewenst Projectwebsite Nieuwsbrieven Bijeenkomsten en vergaderingen
Overige gemeenten Parkstad/ Zuid-Limburg	Voorbeeldfunctie, positieve uitstraling samenwerkingsverband	Contacten met diverse gemeenten	Coalitiegenoten	Nader te onderzoeken/ af te spreken Nieuwsbrieven Projectwebsite
Duitse gemeenten, m.n. Städteregion Aachen, Kreis / Stadt Aachen	Optimale grensoverschrijdende samenwerking	Is opgepakt ten behoeve van bewoners dorpen in Duitsland.	Coalitiegenoten	Actieve benadering, gericht op zoeken naar kansen voor samenwerking/ Beperken/beslechten grensoverschrijdende barrières Duitstalige info op projectwebsite Specifieke Duitstalige nieuwsbrieven

OVERHEDEN (vervolg)				
Wie	Belang	Tot nu toe geïnformeerd/ betrokken	Plaats in krachtenveld	Hoe in toekomst informeren/ betrekken
Duitse dorpen in directe omgeving: Horbach, Vetschau Richterich (stadsdeel Richterich)	Goed woon- en leefmilieu Aanbod tot participatie	Benadering van sleutelpersonen is opgepakt ten behoeve van bewoners genoemde dorpen in Duitsland.	Coalitiepartners	Actieve benadering, gericht op: Maximale informatieverstrekking en draagvlak Meenemen in bewonersconsultatie Specifieke Duitstalige nieuwsbrieven Duitstalige teksten op website
Provincie Limburg	Bevoegd gezag, Grondeigenaar, Nationaal Landschap Zuid Limburg, provinciale klimaatdoelstelling	Is actief opgepakt voor de diverse thema's. Vragen gesteld en antwoorden gekregen. Perspectief voor samenwerking gecreeerd.	Coalitiepartners	Uitbouwen netwerk en intensivering (liefst opname in 'bouwteam'. Indien belang aan de orde komt informatie-uitwisseling, gesprekken en evt. afspraken vastleggen Nieuwsbrieven Projectwebsite
Rijk, w.o. Rijkswaterstaat	klimaatdoelstellingen; grondeigenaar Kansen en risico's locaties nabij (water-)wegen	Gesprek heeft beperkt plaats gehad. Wordt centraal afgestemd door Parkstad-organisatie	Neutraal	Intensivering van contacten, gericht op: Plaatsing één turbine op grondgebied, afspraken wegen (overdraai, beïnvloeding wegverkeer, veiligheid en risico's, etc.) Nieuwsbrieven Projectwebsite
Waterschap Limburg	Goed waterbeheer Erosiebestrijding	(nog) niet	Neutraal	In verband met watertoets contact opnemen, verder specifieke situaties Nieuwsbrieven Projectwebsite

BEDRIJVENTERREINEN PARTIJEN				
Wie	Belang	Tot nu toe geïnformeerd/ betrokken	Plaats in krachtenveld	Hoe in toekomst informeren/ betrekken
Parkmanagers en gemeentelijk acquisiteurs van de bedrijven-terreinen	bevordering bedrijfsvestigingen ten behoeve van economie en werkgelegenheid	Diverse gesprekken met contactpersonen per bedrijventerrein	Coalitiegenoten	Vervolggesprekken, gericht op samenwerking Oppakken systeemintegratie / informatie-uitwisseling
Parkmanagement (BTM Parkstad Limburg/SBK)/ Bedrijfsacquisitie Trilandis/ Avantis Duitsland	Uitstraling modern bedrijventerrein, Bedrijfsbelangen behartigen Kansen benutten	Diverse gesprekken en afspraken met Parkmanagement (BTM/SBK) en bedrijfsacquisitie Heerlen	Coalitiegenoten	Verdere uitwerking ism met parkmanagement, ook van Avantis-Duitsland Liefst optrekken binnen 'bouwteam' Nieuwsbrieven Projectwebsite
Bedrijventerrein-verenigingen in locaties: Beitel, Trilandis, Avantis, Willem-Sophia	Uitstraling modern bedrijventerrein, Bedrijfsbelangen behartigen Kansen benutten	Gesprekken met IKB (De Beitel), parkmanagement (BTM/SBK), Willem-Sophia en bedrijfsacquisitie Heerlen	Coalitiegenoten	Verdere uitwerking en verdieping Collectieve informatieverstrekking aan de bedrijven op de terreinen waar turbines gepland worden (infoavonden, oid) Projectwebsite (deels Duitstalig) nieuwsbrieven
Individuele bedrijven in directe nabijheid locaties	MVO/ duurzaamheid Koppelingsmogelijkheden systeem Participatie Ongestoorde bedrijfsvoering (Ervaren) hinder	Enkele, informatief en ter kennisname	Neutraal, coalitiegenoten	Collectieve én individuele benadering bereiken bij de bedrijven (infoavonden en persoonlijke gesprekken) Nieuwsbrieven Projectwebsite (deels Duitstalig)
Bedrijventerreinen in omgeving: Roda-boulevard, Spekholzerheide/ Euregiopark	Ongestoorde bedrijfsvoering (Ervaren) hinder Participatie	(nog) geen	Neutraal	Specifieke informatieve nieuwsbrief oid Eventueel informatiebijeenkomst Projectwebsite nieuwsbrieven

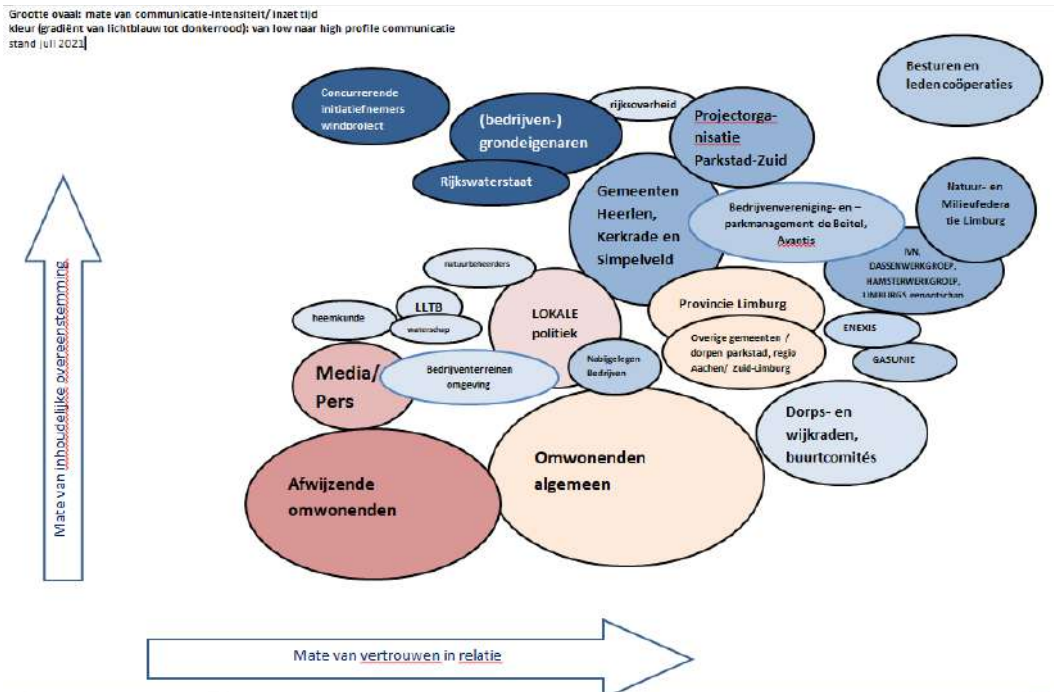
MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES				
Wie	Belang	Tot nu toe geïnformeerd/ betrokken	Plaats in krachtenveld	Hoe in toekomst informeren/ betrekken
NMF Limburg	Natuur- en milieubelang, klimaatverandering tegen gaan	Diverse gesprekken, beleidsmatig en inhoudelijk	Coalitiepartner	Vervolggesprekken en – afspraken maken Nieuwsbrieven Projectwebsite
Lokale nat./-milieuverenigingen, w.o. Dassenwerkgroep Hamsterwerkgroep IVN Heerlen/Kerkrade Milieudefensie Heerlen Parkstad in transitie	Natuur- en milieubelang, klimaatverandering tegen gaan	Diverse gesprekken, beleidsmatig en inhoudelijk Positieve gesprekken met genuanceerde reacties	Coalitiepartners, voorkomen dat het tegenspelers of vijanden worden	Regulier vervolgbijspreken plannen voor betrokken groepen, ter informatie-uitwisseling, reacties en creëren van betrokkenheid. Nieuwsbrieven Projectwebsite
Duitse (lokale) nat./-milieuver. NABU Aachen	Natuur- en milieubelang, klimaatverandering tegen gaan	(nog) geen	Neutraal	Bijeenkomst plannen voor betrokken groepen, ter informatie-uitwisseling, (eerste) reacties en creëren van betrokkenheid. Nieuwsbrieven (Duitstalig) Projectwebsite
Lokale heemkundeverenigingen (via 'het Land van Herle')	Behoud van cultureel erfgoed	(nog) geen	Neutraal	Bijeenkomst plannen voor betrokken groepen, ter informatie-uitwisseling, (eerste) reacties en creëren van betrokkenheid. Nieuwsbrieven Projectwebsite
LLTB (afd. Zuid Limburg)	Leefbaarheid platteland, agrarische ontwikkeling	Beperkt contact. De turbines komen vooral in stedelijk gebied.	Neutraal	Op reguliere basis informeren
Natuurterreinbeheerders (SBB, Natuurmonumenten Limburgs Landschap)	Behoud en ontwikkeling natuurgebieden	(nog) geen	Neutraal	Op dit moment niet voorzien aangezien niet bekend is of er eigendommen zijn binnen/nabij de zoekgebieden Projectwebsite
VVV Zuid-Limburg, georg. toeristisch bedrijfsleven	Bevordering toeristische ontwikkeling	(nog) niet	Neutraal	Indien scenario A76-west wordt uitgewerkt wordt hiermee contact gezocht Projectwebsite nieuwsbrieven

NUTSBEDRIJVEN				
Wie	Belang	Tot nu toe geïnformeerd/ betrokken	Plaats in krachtenveld	Hoe in toekomst informeren/ betrekken
Enexis	Optimaal netbeheer	Voorlopige offertes (netverbinding) aangevraagd, voorbereiding systeemintegratie	Coalitiegenoten	Intensivering contacten (beleid) en formalisering aansluitingen Verder ontwikkelen systeemintegratie-opgaaf Nieuwsbrieven Projectwebsite
Gasunie	Locatie/bescherming gastransport	Eerste gesprek geweest, vooralsnog geen vergaande afspraken gemaakt	Coalitiegenoten	Nieuwsbrieven Projectwebsite

INITIATIEFNEMERS				
Wie	Belang	Tot nu toe geïnformeerd/ betrokken	Plaats in krachtenveld	Hoe in toekomst informeren/ betrekken
Locale energiecoöperaties: Coöperatie Heerlen Duurzaam en De Omslag	Draagvlak energietransitie Duurzame stroomopwekking, -verkoop en inkomsten tbv energietransitie	Initiatiefnemers, leden en achterban	Vrienden	Informeren leden via ALVs, Ledenwerving bij informatieavonden (secundair belang) Projectwebsite Nieuwsbrieven Social Media
Concurrerende aanbieders Stawag, Statkraft, ReReSol	Faire competitie Evt. toekomstige samenwerking	Diverse gesprekken Gezamenlijke aanpak omgeving, georganiseerd door de coöperatieve samenwerking,	Tegenspelers, mogelijk coalitiepartners	In deze fase samenwerking bij het betrekken van de omgeving. Vervolg is afhankelijk van keuze markttuitvraag.

MEDIA				
Wie	Belang	Tot nu toe geïnformeerd/ betrokken	Plaats in krachtenveld	Hoe in toekomst informeren/ betrekken
(lokale) radio, tv, kranten	Adequate informatieverschaffing naar publiek Publiciteit	Passief	Neutraal maar kan omslaan naar tegenstander of coalitiepartner	Persberichten, actieve benadering door met concreet nieuws te komen Projectwebsite Nieuwsbrieven

Visualisatie krachtenveld en stakeholders

In het schema rechtsboven staan de verschillende partijen waar we afgelopen maand -vaak intensief- mee hebben opgetrokken, wat tot een goed onderling vertrouwen heeft geleid en waarmee we een veelal overeenkomstige doelstelling hebben: de medestanders of 'vrienden'.

Aan de andere kant van het spectrum treffen we (afwijzende) omwonenden aan en in mindere mate de media/pers. Dit worden de tegenstanders, of soms: 'vijanden' genoemd. Zij verdienen extra aandacht.

De risico's in de krachtenveldanalyse zijn waarneembaar linksonder in de figuur; daar waar weinig vertrouwen gecombineerd wordt met afwijkende inhoudelijke standpunten. De 'afwijzende omwonenden' betreffen veelal individuen/ families, soms ondersteund door een buurt- of politieke initiatieven. Ook de pers maakt regelmatig gewag van nadelen van windmolens.

Bijlage 2: Communicatie- & Participatieplan

SAMEN PARKSTAD DUURZAAM VERGROENEN

HET COÖPERATIEVE PARTICIPATIE- & COMMUNICATIEPLAN WINDPARK PARKSTAD-ZUID

Inhoud

Introductie	14
1. Doelstelling en leidende uitgangspunten	16
2. Stakeholders- en krachtenveldanalyse	18
2.1 Analyse en aanpak per doelgroep	18
2.1.1 Omwonenden	19
2.1.2 Overige stakeholders	23
3. Participatie	25
3.1 Procesparticipatie (Meedoen in de planvorming)	28
3.1.1 Stakeholders en participatiemogelijkheden	28
3.2 Profijtplan	32
3.2.1 Projectparticipatie (financiële deelname)	33
3.2.2 Profijt en tegemoetkomingen	34
4. Communicatieplan	37
4.1 Communicatiemiddelen	37
4.2 Communicatiekalender	39
Bijlage A. Samenvattingen bewonersconsultaties	43
Bijlage B. Heerlen Duurzaam Spaarplan	49

Introductie

Wind is gratis en van iedereen. Waarom zou je daar samen niet van profiteren? Als **het Coöperatieve Samenwerkingsverband** (Coöperatie Heerlen Duurzaam – De Omslag Voerendaal, gesteund door REScoop Limburg en coöperatie Windunie) willen wij de komende jaren zo veel mogelijk inwoners van Heerlen, Kerkrade en Simpelveld onderdeel maken van de verduurzaming in het gebied door hen actief te betrekken en te laten profiteren van de komst van nieuwe windmolens. Deze gemeenten willen in 2040 energieneutraal zijn. Volgens het beleid van deze gemeenten kan dit niet zonder 'eigen' windmolens. Dit is precies waar wij op inzetten. Door met elkaar windmolens te bouwen en te exploiteren, kunnen we veel beter borgen dat de lusten van de lokale opwek van groene energie toekomen aan onze eigen inwoners.

Wij hebben als doelstelling om windenergie in Heerlen, Kerkrade en Simpelveld te stimuleren en zelf te ontwikkelen. Inwoners uit Heerlen, Kerkrade en Simpelveld kunnen door lid te worden van de burgercoöperaties Heerlen Duurzaam en De Omslag meebeslissen over het project en mede-eigenaar worden van een stukje windmolen. Zo kunnen ze financieel meeprofiteren van de komst van nieuwe windmolens in de regio. Zeker doordat een burgercoöperatie geen winstoogmerk heeft -het is immers een vereniging-, zet het haar rendementen van eigen windprojecten om in een brede aanpak ten behoeve van de energietransitie; denk aan energiebesparing en verduurzaming van woningen. Zo kan geld, dat normaliter via de maandelijkse energierekening uit de regio gaat, lokaal ingezet worden.

Wij houden liever de regie in eigen handen dan ze af te geven aan commerciële projectontwikkelaars: samen duurzame energie in Heerlen, Kerkrade en Simpelveld opwekken en gebruiken, of later gebruiken met behulp van systeemintegratie.

Het belang en de waarde van participatie in energie

In het klimaatakkoord van 2019 zijn de doelen voor de energietransitie tot 2030 aangegeven. De opgaven liggen in het bereiken van een reductie van de hoeveelheid CO₂-uitstoot. Het doel voor 2030 is een verlaging van de totale CO₂ uitstoot op een niveau van 49% (inmiddels: 55%) van het niveau in 1990. De gemeenten van de Parkstadregio hebben verdergaande doelen dan landelijk, getuige de ambitie om al in 2040 volledig energieneutraal te worden.

De wijze waarop de doelen gehaald moeten worden is beschreven in vijf verschillende sporen (de zogenoemde klimaattafels). In verband met de marktconsultatie zijn de voorwaarden rond de grootschalige energieopwekking van belang. Het tijdsplan, de doelstellingen en de reductiehoeveelheden zijn daarmee goed beschreven.

Het klimaatakkoord geeft echter ook inzicht in de wijze waarop de doelstellingen gehaald moeten worden. Daartoe wordt zwaar ingezet op het verkrijgen van draagvlak van de burgers. De ervaringen zijn dat het bijzonder moeilijk wordt om Zon- en Wind-projecten te

realiseren zónder voldoende draagvlak van burgers. Omdat er inmiddels goede ervaringen waren opgedaan met burgerinitiatieven en coöperatieve projecten, is in het klimaatakkoord veel aandacht gegeven aan betrokkenheid van de burgers. Deze aanpak is gevat onder de noemer participatie.

Door de omgeving te laten participeren kunnen de lusten en de lasten van de transitieopgave dichter bij elkaar worden gebracht. Betrokken burgers krijgen in het klimaatakkoord dus een belangrijke positie. Enerzijds krijgen ze een prominente rol in het besluitvormingsproces, anderzijds worden ze in de gelegenheid gesteld om ook financieel te kunnen profiteren.

In Midden Limburg zijn op deze manier van participatie inmiddels 17 windturbines in aanbouw. Hierdoor is het merendeel van de opgewekte windenergie in Limburg inmiddels coöperatief. Tot tevredenheid van de bewoners en overheden in de gemeenten Leudal, Weert, Nederweert en Peel en Maas. Als coöperatief samenwerkingsverband willen wij dat staaltje ook in Zuid Limburg herhalen. Wij zien ons als dé partij die juist op die twee punten hoog kan scoren: enerzijds door onze omgeving goed te betrekken in het proces en anderzijds door zo veel mogelijk geld en waarde in de regio te houden. Wij zijn, door onze oorsprong, bij uitstek geschikt voor een volledig participatief project, en om goodwill en vertrouwen van de omgeving te krijgen. Het project is wat ons betreft: Voor de mensen - Door de mensen - Van de mensen!

Opzet van dit plan

In dit participatieplan maken we duidelijk hoe windpark Parkstad-Zuid in samenwerking met alle relevante stakeholders in het gebied tot stand kan komen. Participatie kan op allerlei manieren en in wisselende combinaties worden vormgegeven. Dit wordt in het vervolg uitgelegd via de participatiewaaier. Wij kiezen voor een maatwerkoplossing, waarbij alle stakeholders in het plangebied (eigenlijk: de drie plangebieden) zich persoonlijk gekend zullen voelen.

Juist vanwege dit maatwerk hebben wij afgelopen maanden gesprekken gevoerd met verschillende stakeholders. Dit communicatie- en participatieplan dient als basis waarin we duidelijk maken welke middelen we in willen zetten, welke budgetten we beschikbaar stellen en hoe wij het communicatie- en participatieproces de komende jaren vorm willen geven. Speciale aandacht gaat daarbij uit aan de omwonenden, welke tijdens de marktuivraag alleen in algemene termen geïnformeerd werden (zie paragraaf 2.1).

Indien wij als initiatiefnemer aan de slag gaan met de realisatie van windpark Parkstad-Zuid, starten we een gebiedsproces waarin we met zo veel mogelijk stakeholders verder in gesprek gaan. In dit doorlopende traject, dat gedurende het hele proces van planvorming tot realisatie zal duren, maken we samen met de omgeving keuzes in de verschillende vormen van project- en procesparticipatie voor windpark Parkstad-Zuid. Zo zorgen we voor een gedragen project met participatiemogelijkheden die aansluiten bij de wensen van de omgeving.

1. Doelstelling en leidende uitgangspunten

In dit plan van aanpak staat beschreven op welke manier alle doelgroepen bij windpark Parkstad-Zuid betrokken zijn en betrokken gaan worden na besluitvorming door de gemeenten. Het gaat over meedenken, meebeslissen en meeprofitieren. Het doel van het uiteindelijke participatieplan is **het bereiken van een zo groot mogelijke acceptatie en draagvlak bij lokale stakeholders voor de ontwikkeling en exploitatie van windpark Parkstad-Zuid.**

Wij verplichten ons uitvoering te geven aan de vormen van participatie die worden benoemd en die samen met de stakeholders verder zullen worden gespecificeerd. De uitwerking in het participatieplan gaat uit van drie leidende uitgangspunten:

1. Windpark Parkstad-Zuid wil een goede buur zijn

Windpark Parkstad-Zuid streeft naar een minimale impact op omgeving en landschap. In de praktijk zijn 'geluid', 'slagschaduw' en 'uitzicht' de drie belangrijkste veroorzakers van hinder. Windpark Parkstad-Zuid wil een goede buur zijn door extra aandacht te geven aan het minimaliseren van de impact van deze hinder-veroorzakers en waar mogelijk deze te mitigeren. Een goede buur ook voor andere waarden als natuur, milieu en landschap. In die context nemen we eventuele verstoringen/aantastingen in leefgebieden serieus en zoeken met de natuur- en milieuorganisaties naar oplossingen.

2. Windpark Parkstad-Zuid wil goed zijn voor buurt, bedrijven en burger

Windpark Parkstad-Zuid wil zoveel mogelijk samen met de omgeving windenergie realiseren en biedt ruime mogelijkheden voor procesparticipatie en financiële participatie. In beginsel zijn alle mogelijkheden binnen de participatieladder inzetbaar. Aanvullend willen we in het kader van de aanpak MOOI in Parkstad met ondernemers zoeken naar innovatieve duurzame concepten van systeemintegratie (opslag, zon bij wind, achter de meter etc.).

Meer in het bijzonder willen we inzetten op:

- De mogelijkheid voor coöperatief eigendom voor alle inwoners
- In gesprek met bewoners via buurt- en wijkplatforms, informatiebijeenkomsten met bewoners bij specifieke turbines, keukentafelgesprekken, etc
- Uitgebreide communicatie via verschillende kanalen om zo veel mogelijk doelgroepen te bereiken
- In overleg met omwonenden de opties bezien van individuele financiële voordelen (lagere stroomprijs, omwonendenregeling etc.)
- Met de lokale omwonenden extra impulsen geven aan verduurzaming/energietransitie
- Een omgevingsfonds voor sociale of duurzame projecten in de omgeving
- Indien van toepassing (buitengebied Bocholtz): gesocialiseerde grondcontracten

- Samenwerking met lokale bedrijven om de economische impuls aan het gebied nog groter te maken

Qua procesparticipatie nemen we stakeholders, in het bijzonder de direct omwonenden, serieus. We informeren ze maximaal en regelmatig en ze krijgen doorlopend de mogelijkheid te reageren. Dit gebeurt rechtstreeks en op huishoudensniveau. Tegelijk organiseren we (of maken we gebruik van bestaande) buurtplatforms, waar de bredere discussies plaats hebben. Hoe we dit doen staat in hoofdstuk 3.1 Procesparticipatie omschreven. Bij bedrijventerreinen behouden we – naast intensieve informatie-uitwisseling met aanpalende bedrijven- regelmatige contacten met de bedrijvenverenigingen.

3. Windpark Parkstad-Zuid wil in gesprek zijn en blijven (ook nadat de molens zijn gerealiseerd)

In onze communicatieaanpak ligt de focus op het bouwen aan duurzame relaties. Daarnaast heeft iedere stakeholder zijn eigen communicatiebehoefte en -voorkeur. Door een zo breed mogelijk scala aan communicatiemiddelen in te zetten, afgestemd op de behoeften van onze stakeholders, zorgen we ervoor dat iedereen tijdig en op de juiste manier wordt geïnformeerd. Welke communicatiemiddelen en instrumenten worden ingezet, wordt beschreven in het communicatieplan.

We willen in gesprek blijven, ook als de molens er staan. Sterker nog, we willen tot en met de exploitatiefase samen met stakeholders projecten oppakken. Vanuit het omgevingsfonds de leefbaarheids- en duurzaamheidsprojecten, maar ook – via de coöperaties - energiebesparingsmaatregelen betaalbaar houden. En waarom niet samen met de natuurorganisaties een natuurherstelproject voor een bijzondere soort opzetten? En last but not least willen we met lokale ondernemers aan systeemintegratie gaan doen. Dit soort innovaties biedt vele voordelen voor bedrijfsleven én voor de maatschappij.

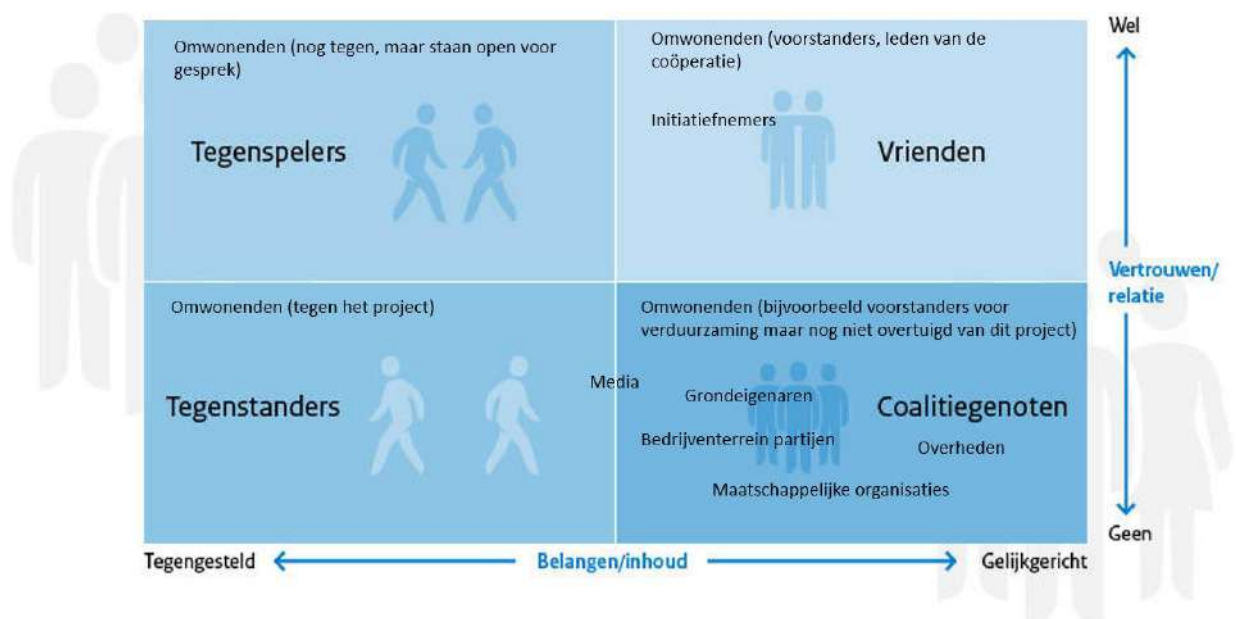
2. Stakeholders- en krachtenveldanalyse

In bijlage 1 van het Plan van aanpak voor het Windpark Parkstad-Zuid is een uitgebreide stakeholders- en krachtenveldanalyse opgenomen met daarin de stakeholders die van invloed zijn in dit project, de momenten en manier waarop wij ze hebben gesproken, hun belangen, en hoe we met hen omgaan in de toekomst. Deze analyse vormt de basis voor dit participatie- en communicatieplan. De afgelopen periode hebben wij met verschillende stakeholders gesproken over windpark Parkstad-Zuid en over de mogelijkheden en invulling van de omgevingsparticipatie in het project. Mede op basis van deze feedback hebben we een aantal eerste keuzes gemaakt over de project- en procesparticipatie voor het windpark, die wij hieronder toelichten.

Opgemerkt wordt dat het gaat om voorlopige keuzes. Indien wij als initiatiefnemer aan de slag kunnen met de realisatie van windpark Parkstad-Zuid, starten we een uitgebreid gebiedsproces waarin we met zo veel mogelijk stakeholders in gesprek gaan, in het bijzonder de bewoners uit de omgeving. In dit doorlopende traject, dat gedurende het hele proces van planvorming tot realisatie zal duren, maken we samen met de omgeving de definitieve keuzes in de verschillende vormen van project- en procesparticipatie voor windpark Parkstad-Zuid. Zo zorgen we voor een gedragen project met participatiemogelijkheden die aansluiten bij de wensen van de omgeving.

2.1 Analyse en aanpak per doelgroep

Wij hebben hieronder een overzicht van de positie van de belangrijkste stakeholders binnen het krachtenveld 'windontwikkeling Parkstad-Zuid' opgenomen, zoals wij dit afgelopen tijd ervaren hebben.

Toelichting:

- Vrienden: Zijn het eens met de inhoud en hebben vertrouwen in de relatie. Dit zijn goede samenwerkingspartners of wellicht zelfs ambassadeurs van het project.
- Coalitiegenoten: Partijen die het eens zijn met de inhoud maar ons weinig vertrouwen als samenwerkingspartner.
- Tegenspelers: Hebben een andere kijk op zakelijke, inhoudelijke kant van het project, maar staan open voor onze standpunten.
- Tegenstanders: Lastig, danwel onmogelijk overeenstemming mee te bereiken.

Verder zijn er ook groepen die door gebrek aan informatie nog geen standpunt in hebben genomen of kunnen nemen. Deze groep noemen we 'neutraal'.

Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste groepen, hun plaats in het krachtenveld en onze aanpak. Maar voor de volledige aanpak en beschrijving van de gesprekken tot nu toe, verwijzen we graag naar de Stakeholders- en krachtenveldanalyse zelf.

2.1.1 Omwonenden

De omwonenden maken het grootste deel van de stakeholders in dit project uit. Zij worden in hun directe leefomgeving geraakt door de komst van het windpark; ze zien of horen de molens vanuit hun straat of tuin en kunnen daar een bepaalde inbreuk door ervaren. Ze kunnen zich in elke plaats van het krachtenveld bevinden, afhankelijk van hun houding ten opzichte van het project.

Bewoners zijn cruciaal voor het slagen van het project – we hanteren daarom een coöperatieve benadering op niveau 6 van de participatieladder. We bieden verschillende mogelijkheden tot participatie aan, zodat de mensen die mee willen beslissen, mee kunnen doen, de mensen die mee willen investeren hun geld kunnen inleggen, en de mensen die niet betrokken willen zijn, er toch ook beter van worden, met behulp van bijvoorbeeld een omgevingsfonds.

Inventarisatie belangen

De coöperatieve benadering van de omgeving is gericht op draagvlakverwerving, uitgaande van een respectvolle omgang en serieuze wederzijdse belangstelling en vertrouwen. Dit komt het best tot zijn recht bij een directe ontmoeting, liefst in een kleine groep en een vertrouwde omgeving. Zoals omschreven in ons concept-plan van aanpak wilden wij in de periode van de markttuitvraag een aanpak via een 'tweetrapsraket' opzetten. De gedachte was om eerst in enkele gesprekken met wijk-, buurt en dorpsplatforms de mogelijkheden voor het benaderen van de inwoners-zelf te bespreken. Daarna de tweede stap: in dialoog met de bewoners zelf komen tot de gewenste vorm van bewonersparticipatie, via regelmatige wijk-overleggen, themasessies en terreinbezoeken, etc.

Tijdens de markttuitvraag bleek dat er vanuit de projectorganisatie Parkstad-Zuid de wens was dat de competitieve initiatiefnemers niet afzonderlijk de omwonenden zouden gaan benaderen. Daarom hebben we ingestoken op centraal georganiseerde meetings via videoconferenties.

Op de laatste digitale bijeenkomst op 30 juni werd als vorm van consultatie een aantal vooraf vastgestelde vragen ingebracht. Deze vragen hadden betrekking op locatiekeuze en maat turbines, landschappelijke inpassing en milieu, het betrekken van de omwonenden, revenuen van het windpark/profijt en investeringsmogelijkheden. Deze vragen zijn ter vergadering door ca. 50 personen beantwoord. Later werd de vragenlijst nog door ca 20 personen ingevuld, wat de totaalrespons brengt op 70. Wij hebben hiervan een samenvatting gemaakt (zie bijlage A van dit plan), waaruit blijkt dat de respondenten vooral thema's als gezondheid, geluid en slagschaduw van belang vinden, maar ook de leefomgeving van belang achten (natuur, landschap etc.). De betrokkenheid acht men nog te laag. Met betrekking tot de revenuen vindt men zowel investeren in leefbaarheid (op straat-/buurniveau) als duurzaamheid (veelal eigen huis) gewenst.

Aanpak

Hetgeen wij tot nu toe hebben gedaan is nog geen volwaardige aanpak, zoals gebruikelijk is bij coöperatieve ontwikkelingen. Dit dient alsnog te worden opgepakt, zoals hierboven in de inleiding van dit hoofdstuk is beschreven. Wat we van plan zijn, is te lezen in de rest van dit plan; we betrekken bewoners in de planvorming (hst 3.1, procesparticipatie) en we bieden allerlei mogelijkheden om financieel te participeren (hst 3.2, profijtplan).

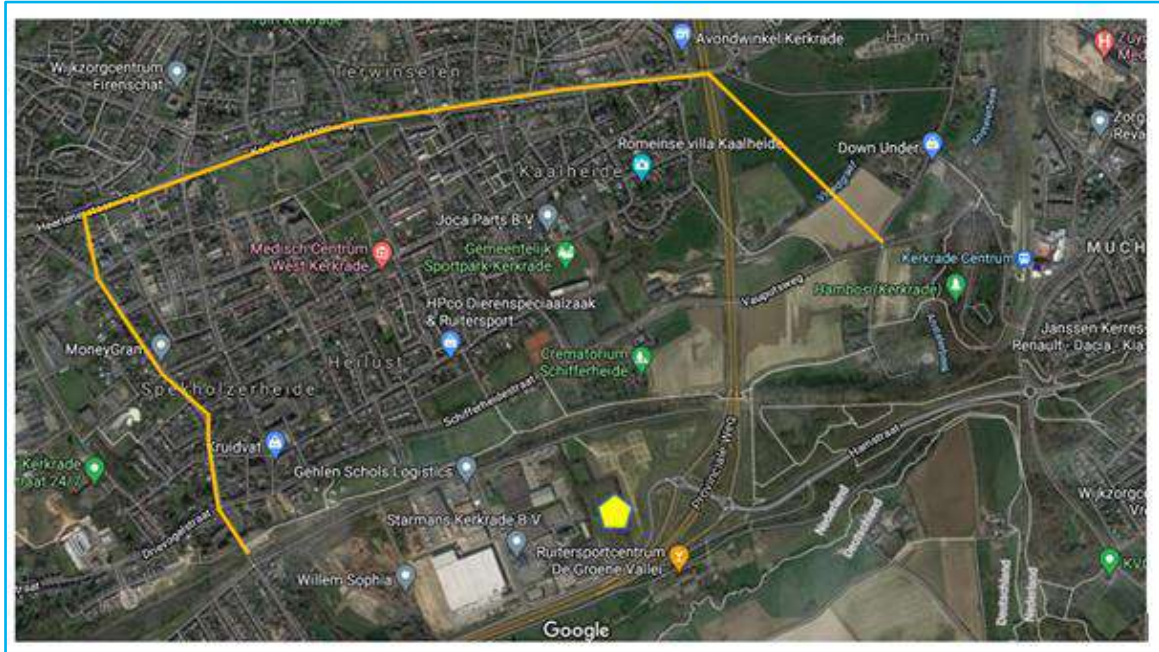
Bewoners/afbakening gebied

Onze aanpak van de omgevingsparticipatie is primair gericht op de stakeholders met belangen binnen een straal van 1500 meter rond de beoogde locaties. Dat noemen wij de 'directe omgeving'. De omgeving daarbuiten, en dan met name de bewoners daarvan, worden ook op verschillende momenten geïnformeerd, maar minder intensief dan de bewoners in de directe omgeving.

Binnen de groep bewoners in de directe omgeving is er nog extra aandacht voor de bewoners die op minder dan 750 meter van de beoogde locaties wonen.

Op basis van deze uitgangspunten hebben we een verdeling per buurt rond de beoogde locaties gemaakt.

1. Turbine Willem-Sophia/Kerkrade: Spekholzerheide en Kaalheide: ten zuiden van de Heerler-/ Kaalheidersteenweg.

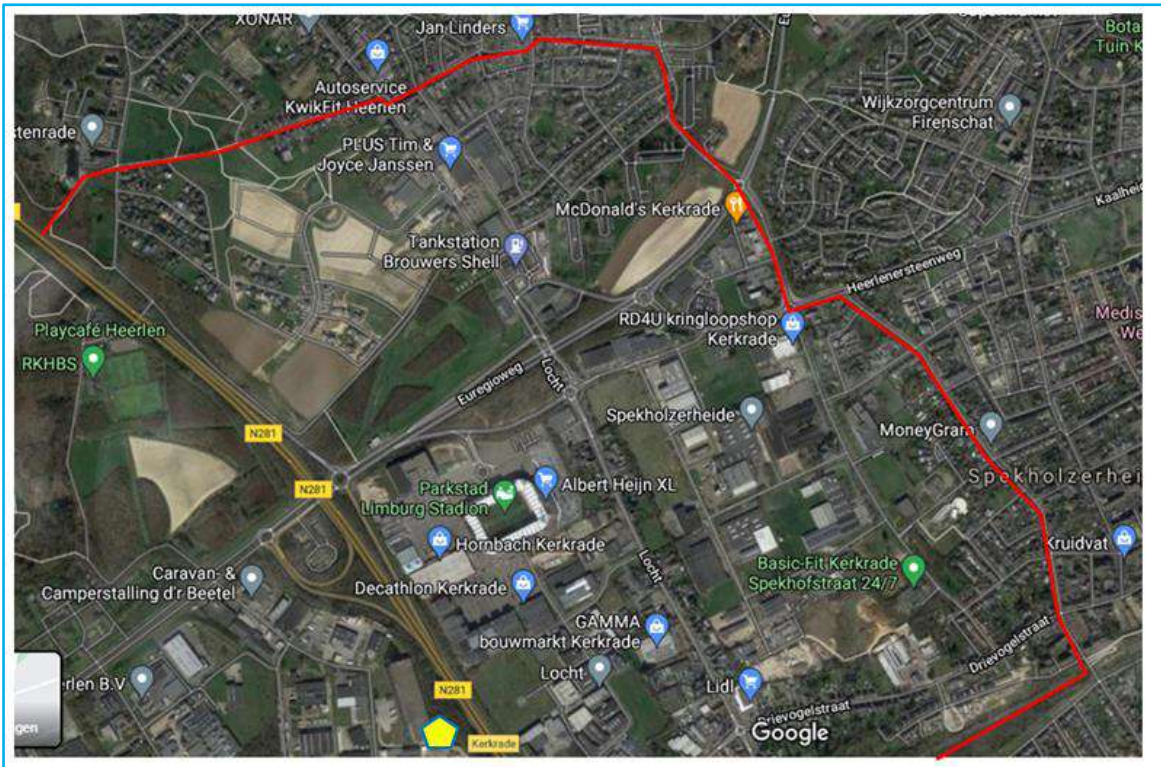
Figuur 1. Turbinelocatie is aangegeven als 🟡

2. Overlap turbines: wijken Gracht en omgeving, Locht.

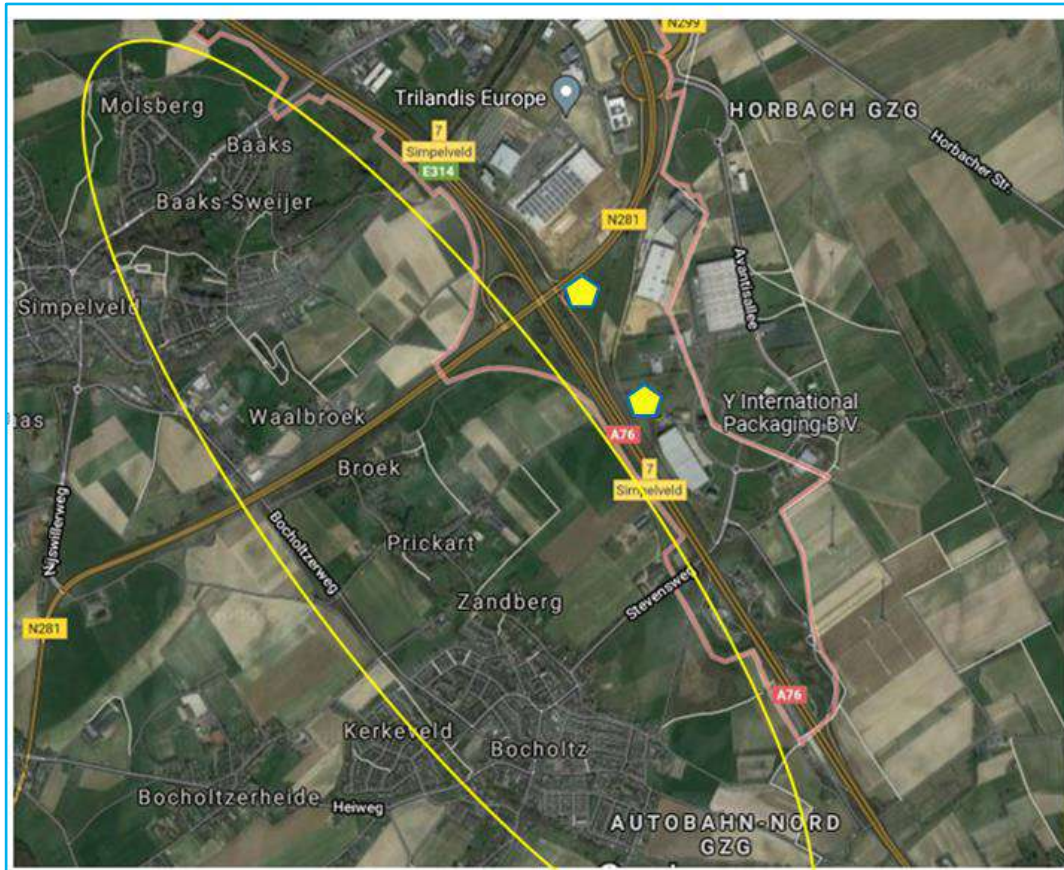
Figuur 2. Overlapgebied. Turbinelocatie is aangegeven als 🟡

3. Turbine De Beitel Heerlen (Hoogveld: ten zuiden van de Hondsdraf, Ridderweg, Heerlerbaan: ten zuiden van Bautscherweg, ten westen van Winckelen, Graverstraat (zie figuur 3). In het oosten ook buurtschappen als Hondsrug en Imstenrade en aan de zuidkant woningen in/nabij de bedrijventerreinen Beitel en Locht.

Figuur 3. De Beitel. Turbinelocatie is aangegeven als

4. Turbines Avantis/ buitengebied Bocholtz: Simpelveld (globaal de buurten Simpelveld-Molsberg, Baaks-Sweijer en heel Bocholtz).

Figuur 4. Turbines Avantis. Turbinelocaties zijn aangegeven als

5. Horbach
Ook zal minimaal éénmaal een bezoek aan het dorp Horbach plaats hebben, waarbij de inwoners geïnformeerd worden over onze aanpak. Met vanzelfsprekend de mogelijkheid tot reacties en vervolgacties.

2.1.2 Overige stakeholders

De **grondeigenaren** zijn onze coalitiegenoten, wij hebben zowel de grondeigenaren die een turbine op het land krijgen, als degenen die direct aansluitende gronden bezitten, benaderd en betrokken. In het buitengebied geldt dat we samen bekijken we of we een gesocialiseerde grondvergoedingensystematiek kunnen toepassen, zodat niet alleen de grondeigenaren die een turbine op het land krijgen, er beter van worden, maar alle grondeigenaren in het zoekgebied. Daarnaast is het zaak om alle grondeigenaren goed aangehaakt te houden en heldere afspraken te maken. Deze lijn zullen we dan ook voortzetten gedurende de hele looptijd van het project.

De **wijk- en dorpsraden** willen we graag als samenwerkingspartner, dus daar hebben we contact mee gelegd en afspraken mee gemaakt. We willen, parallel aan de omwonendenbenadering, met hen in gesprek om de brede thema's die in het gebied spelen, te bespreken. Denk aan de energietransitie, leefbaarheidsopgaven, etc.

Met de **bedrijventerreinen-partijen** hebben we gesprekken gehad. Zij zijn tot nog toe positief en bereid tot gesprek. Dit blijven we voortzetten zodat zij onze coalitiepartner blijven.

Ook **overheden**, zoals de gemeenten, hebben we aangehaakt. Het zijn onze coalitiepartners, en door goed contact te houden en intensief te werken aan een goede relatie hopen we dat we hen op den duur in de categorie 'vrienden' kunnen plaatsen, zodat we echt als samenwerkingspartners succesvol het park ontwikkelen en het windpark bijdraagt aan de gemeentelijke doelstellingen. Ook met overheden verder weg hebben we al contact gezocht, zoals de gemeenten over de grens in Duitsland, en de Provincie. Met het Rijk is nog beperkt contact geweest, maar dat zal opgepakt worden door de centrale Parkstad organisatie zodra het plan door kan gaan. Hetzelfde geldt voor het Waterschap.

We hebben met verschillende **maatschappelijke organisaties** gesproken. Tot nog toe staan de verschillende organisaties positief tot neutraal tegenover de plannen, wat ze momenteel tot coalitiepartner maakt. De praktijk leert echter dat het zomaar kan dat zij zich tot tegenstander ontwikkelen zodra de plannen concreter worden. Om die reden hebben we extra aandacht voor deze organisaties en proberen we hen via vervolgbijeenkomsten als coalitiepartner te behouden. Hetzelfde geldt in zekere mate voor de **media**; zodra de eerste tegenstanders zich gaan roeren zou het zomaar kunnen dat de berichtgeving negatief omslaat, dus is het belangrijk ook met de groep goede relaties op te bouwen. Dat doen we door een actief persbeleid en regelmatig contact.

Agrarische bedrijven, bewoners buiten een straal van 2 km, netbeheerders en de **Gasunie** hebben we nog niet of beperkt gesproken, maar dat zullen we doen zodra we aan de slag kunnen met het project.

In de volgende hoofdstukken beschrijven we hoe de diverse stakeholders worden betrokken in het proces en op welke manier ze inhoudelijk kunnen participeren en financieel kunnen profiteren.

3. Participatie

In het klimaatakkoord wordt impliciet een onderscheid gemaakt in procesparticipatie en financiële participatie. De financiële aspecten worden aangeduid in de zogenoemde **participatiewaai**: er is een waai aan mogelijkheden voor financiële betrokkenheid of financiële compensatie.

Wij willen extra inzetten op betrokkenheid van de burger door het gebruik van de **participatieladder**. Deze geeft inzicht en handvaten aan de burger en de overheid gedurende het besluitvormingsproces. Met de ladder worden de mogelijkheden voor engagement en belangen-uitwisseling van burgers en bedrijven hanteerbaar gemaakt.

De participatieladder

De participatieladder heeft 6 sporten en elke sport geeft een hoger mate van engagement van de omgeving bij het project. Dit is dus de mate van procesparticipatie, welke wordt nagestreefd.

1. Informeren
2. raadplegen
3. adviseren
4. co-produceren
5. meebeslissen
6. faciliteren

Het coöperatief samenwerkingsverband steekt in op het hoogste participatieniveau, trede 6: faciliteren. Op dit niveau faciliteert de gemeente(en) het project en geeft volledig vertrouwen aan de omgeving. De omgeving zorgt zelf voor projectmanagement, financieringen, bouwvergunning, de realisatie en de exploitatie. Deze verregaande vorm van zelfsturing door burgers vergt een omslag in denken bij de overheden, maar gelukkig zijn er veel succesvolle voorbeeldprojecten, ook in Nederland, waarmee is bewezen dat het mogelijk is. De coöperatieve samenwerking van lokale coöperaties Heerlen Duurzaam en De Omslag, gesteund door REScoop Limburg en de Windunie zijn in staat om deze aanpak tot een succes te maken. De uitvoering zouden wij graag zien in de vorm van een 'bouwteam'-benadering, waarbinnen de gemeenten/Parkstad mee draaien met het ontwerp- en ontwikkelteam van de coöperaties.

Wij steken in op trede 6 van de ladder, maar de eerste 5 treden zijn wezenlijk voor een succesvolle procesparticipatie. Trede 6 is pas te bereiken als de eerste 5 zijn genomen!

Participatieladder

Opties voor procesparticipatie bij zon- en windprojecten op land

REScoop Limburg 2021

De Burgers nemen het heft volledig in handen.
de Overheid zorgt voor optimale randvoorwaarden
en helpt hen om het plan te kunnen realiseren

faciliteren

De Overheid legt keuzes aan de Burgers voor
en maakt de keuze voor een optie samen
met haar Burgers

meebeslissen

De Overheid gaat in een joint venture
met de Burgers een project uitvoeren

co-producen

De Overheid geeft burgers een
adviesrol in een plan bijv. in
de vorm van een burgerforum

adviseren

De Overheid vraagt aan de burgers
wat zij van een plan vinden,
zonder resultaatverplichting

raadplegen

De Overheid geeft de Burger
informatie over een plan
in principe 1-richtingverkeer

informer

De participatiewaaier

De participatiewaaier geeft vier vormen van financiële betrokkenheid vanuit de lokale omgeving:

1. Een omwonendenregeling
2. Een omgevingsfonds
3. Een financiële participatie in het project
4. Daadwerkelijk eigendom van het project

Per aspect kunnen we aangeven hoe we de investering naar de omgeving willen laten renderen. Onderstaande infographic is gegeven in het klimaatakkoord:

Onze aanpak

Zoals eerder beschreven, hebben we voor alle stakeholders, en met name bewoners, een brede aanpak geformuleerd waarmee ze naar gelang hun eigen behoeften kunnen meebeslissen (planparticipatie), meedoen (projectparticipatie) en meeprofiten met de komst van het windpark. In de volgende paragrafen beschrijven we onze aanpak op elk van deze onderdelen.

3.1 Procesparticipatie (Meedoen in de planvorming)

Bewoners vandaag de dag willen graag weten waar hun producten vandaan komen. We stellen vragen bij het productieproces en deinzen er niet voor terug kritisch te zijn over de herkomst ervan. Daarnaast nemen we niet klakkeloos meer dingen aan die in onze leefomgeving gebeuren. We voelen ons mentaal eigenaar van het gebied waarin we wonen, en in een steeds drukker wordend land waar méér gebeurt op minder grond zijn we hier ook extra kritisch op. Het is dan ook niet meer dan logisch dat bewoners ook bij de komst van een windpark mee willen beslissen, -denken en -praten; ze willen iets te zeggen hebben over wat er in 'hun achtertuin' gebeurt en zijn bovendien kritisch op het initiatief zelf. Sterker nog, zij willen het liefst het initiatief in eigen hand hebben; om die reden sluiten steeds meer mensen zich aan bij coöperaties om zo zelf energie op te wekken. Onze coöperatieve aanpak sluit goed aan bij bovenstaande trend en zal tegemoet komen aan de wens van bewoners om invloed te hebben in het proces.

Wij hechten veel waarde aan een open en transparant proces. Een open en transparant proces is namelijk nodig om alle belangen (zowel voor als tegen) op te halen, inzichtelijk te maken en mee te laten wegen in het uiteindelijke ontwerp en de definitieve besluitvorming. Daarom wordt de procesparticipatie zo goed mogelijk afgestemd op de behoeften en wensen van alle stakeholders in het gebied. Het doel is dat minimaal alle partijen kunnen meepraten over het project, zodat zoveel mogelijk belangen worden meegenomen. Om die reden bieden we naast deelname in de coöperatie ook andere vormen van procesparticipatie aan.

3.1.1 Stakeholders en participatiemogelijkheden

Zoals gezegd zullen we met alle stakeholders in gesprek gaan om te bepalen of de participatiemogelijkheden daadwerkelijk aansluiten bij hun wensen en belangen. De mogelijkheden die wij nu voor ogen hebben betreffen zowel burgers als bedrijven. In de periode 2022-2023 kan dit in overleg precies worden uitgewerkt.

Participatiemogelijkheid	Stakeholders	Komt tegemoet aan belang...	Mate van invloed
Lidmaatschap van de coöperatie	Bewoners en bedrijven in de Parkstadgemeenten	Energietransitie realiseren Lokale inkomsten	Groot
Deelname bijeenkomsten buurt- en wijkplatforms	(gezamenlijke) bewoners	Goede en voldoende informatie tbv gebiedsontwikkeling buurtopbouw en goed woon- en leefmilieu	Groot
Omwonendenbenadering in de buurten waar de turbines komen	Bewoners in de directe omgeving van de windturbines	Ongestoord woongenot Participatie in proces en project Geen hinder van windpark ondervinden Extra voordeel ten opzichte van mensen die verder weg wonen	Groot
Deelname informatiebijeenkomsten	Bewoners in de directe omgeving en daarbuiten (incidenteel)	Gedragen gebiedsontwikkeling, Goed woongenot	Groot (bij collectief optreden)
Via communicatiekanalen	Alle stakeholders in het gebied	Goede kwaliteit plan, signaleren aankomende problemen	Beperkt/ selectief
Bedrijfsmatige overleggen	Bedrijvenverenigingen / individuele bedrijven	Gedragen gebiedsontwikkeling, Voorkomen hinder	Redelijk
Eén op één gesprekken	Grondeigenaren die participeren in het project	Rendement uit eigendom	Groot
PPP-constructie	Gemeente/ overheden	Versterking gemeentelijke kracht, gebiedsontwikkeling	Groot

De belangrijkste vormen worden onderstaand beschreven.

Lidmaatschap van de coöperatie

Door lid te worden van de coöperatieve vereniging en te investeren in Windpark Parkstad-Zuid, kunnen bewoners en bedrijven uit de omgeving meepraten en meebeslissen over de planvorming van Windpark Parkstad-Zuid. Coöperaties Heerlen Duurzaam, De Omslag Voerendaal en Windunie worden samen eigenaar van het windpark en hebben een doorslaggevende stem in de ontwikkeling. Leden kunnen via de Algemene Ledenvergadering invloed uitoefenen op zaken die voor hen belangrijk zijn. Hoe groter het aantal leden, hoe groter de lokale betrokkenheid en hoe groter de legitimiteit van de ontwikkeling door de burgerwindcoöperatie.

Deelname besprekingen buurt- en wijkplatforms

Rondom het gebied van het komende Windpark Parkstad-Zuid is een aantal buurt- en wijkorganisaties actief, die waardevol advies kunnen geven over het project. De aan de orde zijnde thema's hebben een individu-overschrijdende schaal. We stellen voor om met hen in ieder geval over de volgende zaken te spreken:

- Evaluatie informatievoorziening omgeving in de eerste fase (markttuitvraag, voorjaar 2021)
- Reikwijdte en detailniveau MER van het windpark
- Inrichting governance/ opbouw en inrichting omgevingsfonds
- Welke functie zij voor zichzelf zien t.a.v. een advies in de bestedingsdoelen omgevingsfonds
- Impact op de leefomgeving bij ontwikkeling (waarna vervolgens door coöperaties Heerlen Duurzaam, De Omslag Voerendaal en Windunie een besluit genomen kan worden over toepassing bovenwettelijke maatregelen)
- Aanpak van verduurzaming woningen voor inwoners met weinig geld (project Heerlen Duurzaam – Spaarplan).

Omwonendenbenadering in de buurten waar de turbines komen

Voor de bewoners in de directe omgeving van de locaties van de turbines zullen we informatie- en communicatieavonden in de wijk-, buurt- en dorpshuizen houden, maar op verzoek ook keukentafelgesprekken en huisbezoeken. Tijdens deze bijeenkomsten worden onze doelstellingen, onze insteek en onze resultaten uitgebreid toegelicht, maar is tegelijkertijd veel plaats voor reacties, inspraak en onderlinge dialoog. De vormen van profijt en grootte van de beschikbare fondsen zullen uitgebreid doorgenomen worden, waarbij iedere buurt een eigen afweging kan maken binnen het aangeboden portfolio en de beschikbare financiële ruimte.

Daarnaast zullen de drie locaties bezocht worden met de omwonenden om ter plaatse te spreken over de exacte locatie, de aanrijroutes en plaatsingsmogelijkheden en de effecten tijdens de exploitatie etc.

Individuele deelname door omwonenden en andere stakeholders aan informatiebijeenkomsten/ inloopavonden/ persoonlijke keukentafelgesprekken.

Door omwonenden en andere stakeholders deze mogelijkheden te bieden, voorafgaand aan de formele vormen van inspraak (zienswijzen in de vergunningenprocedure, bezwaar en beroep), bestaat er daadwerkelijk de mogelijkheid met deze informatie rekening te houden bij de ontwikkeling. In Midden-Limburg zijn daar goede ervaringen mee bereikt en is een groot draagvlak bereikt. De aantallen beroepszaken bij de Raad van State was dan ook zeer beperkt (minder dan 10 beroepen bij 4 coöperatieve windparken).

Inwoners betrekken door brede/ algemene communicatie

Om inspraak door - en overleg met - inwoners en andere partijen te stimuleren, ontwikkelen we een brede communicatie-aanpak. Via onder andere social media, een excursie, artikelen in lokale media, een website en een nieuwsbrief kunnen inwoners het proces nauwgezet volgen en beïnvloeden. Zie ook hoofdstuk 4 - Communicatieplan.

3.2 Profijtplan

Naast meepraten en - beslissen, is in de praktijk gebleken dat het draagvlakverhogend werkt als bewoners en andere stakeholders de mogelijkheid krijgen om ook financieel te kunnen participeren. Bij financiële participatie wordt onderscheid gemaakt tussen actieve en passieve financiële participatie. Bij passieve financiële participatie wordt een deel van de opbrengsten van het windproject gebruikt om de omgeving tegemoet te komen. Denk hierbij aan een omwonendenregeling en/of de vorming van een omgevingsfonds. In dit plan noemen we dat 'tegemoetkomingen'. Bij actieve financiële participatie (projectparticipatie) is een ondernemend element aan de orde. Deze vorm is risicodragend voor de deelnemers, de leden van het coöperatief verband.

Financiële participatie en lagere inkomens

Het is van belang om bij de keuze voor participatieoptie(s) rekening te houden met mensen met een smalle beurs. Niet iedereen heeft de mogelijkheid om geld te investeren. Voor inwoners van het stedelijk gebied Heerlen-Kerkrade met weinig financiële armslag is er daarom een project in de maak door de coöperatie Heerlen Duurzaam, waarbij de verduurzaming van de woning kostenneutraal kan gebeuren (project 'Heerlen Duurzaam Spaarplan', zie bijlage B). Dit project kan ook in Simpelveld en andere gemeenten uitgezet worden. De financiering van dit soort projecten kan komen uit de winsten van het windpark.

Daarnaast bieden we bewoners verschillende mogelijkheden om te investeren, met een hoog risico en een laag risico (zie hieronder). Deelname kan al vanaf €250,- waardoor ook mensen mee kunnen doen die niet zo veel te besteden hebben.

Financiële kansen en risico's

Aan actieve vormen van financiële participatie is een zeker risico verbonden. Dit speelt bij mede eigenaarschap en financiële deelneming, aangezien de mogelijkheid bestaat dat deelnemers inleg kunnen verliezen. Daar staat echter wel een hoger rendement tegenover, dan wanneer je je spaargeld op de bank zou zetten. Mee-investeren in windpark Parkstad-Zuid wordt verkend langs verschillende lijnen. Denk hierbij aan meedoen met een laag risicoprofiel (participatie vanaf het moment van het bereiken van financial close voor het windpark) en een hoog risico (participatie vanaf ontwikkelfase windpark Parkstad-Zuid).

Hoogrisico-participaties

Vroeg in het proces van de ontwikkeling van een windpark zijn er nog veel onzekerheden; er moet al veel werk verzet worden, maar de benodigde vergunningen zijn nog niet verleend. Leden die het benodigde kapitaal in dit stadium willen lenen aan de coöperatie, nemen meer risico dan leden die later instappen. Om die reden ontvangen participanten een risicovergoeding plus een wat hogere rente voor de tijd dat het geld beschikbaar is gesteld. Zodra Financial Close is bereikt ontvangen de leden hun inleg plus de risicovergoeding en een jaarlijkse rente weer terug.

Laagrisico-participaties

Als uiteindelijk de vergunningen binnen zijn en de subsidies zijn toegekend, kunnen leden investeren in de daadwerkelijke bouw van het windpark. Het grootste deel zal met behulp van vreemd vermogen (via banken) gefinancierd worden, maar voor 10-15% is eigen vermogen nodig. Om dat te bekostigen geven de coöperaties na Financial Close opnieuw participaties uit. Deze participaties zijn een lening aan de dan opgerichte onderneming van de twee lokale energie-coöperaties en de coöperatie Windunie. De ingelegde gelden worden door de dan opgerichte onderneming volledig geïnvesteerd in de windmolens en de aflossing van de voorfinancieringen. Voor deze participaties geldt géén extra risicovergoeding, omdat het voorbereidingsrisico dan namelijk is afgelopen.

3.2.1 Projectparticipatie (financiële deelname)

De initiatiefnemers willen met windpark Parkstad-Zuid zo veel mogelijk profijt en meerwaarde creëren voor het gebied; iedereen die er woont of onderneemt moet er beter van kunnen worden. Om die reden bieden we verschillende opties aan voor financiële participatie conform de participatieladder (projectparticipatie). Samen met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden bespreken we welke opties uit het profijtplan zij graag gerealiseerd willen hebben en vullen we de voorwaarden in.

Door rekening te houden met ieders beurs en omstandigheden is er voor ieder wat wils; een grote of kleine portemonnee, veel of weinig risico, lange of korte termijn, actief of passief meedoen. Zo willen we tegemoetkomen aan de wensen van zo veel mogelijk mensen.

Opties voor projectparticipatie bij windpark Parkstad-Zuid

Onderstaande participatiemaatregelen worden overwogen voor windpark Parkstad-Zuid. In gesprek met de stakeholders wordt onderzocht welke wensen en ambities de verschillende belanghebbenden hebben bij de participatiemaatregelen en volgt een nadere invulling:

1. Mede-eigenaarschap en financiële deelneming

Projectparticipatie door de omgeving van windpark Parkstad-Zuid wordt mogelijk door lid te worden van coöperaties Heerlen Duurzaam en De Omslag Voerendaal, de toekomstige eigenaren van het park. Hiermee is actieve deelname en betrokkenheid door de lokale gemeenschap geborgd, is er lokaal zeggenschap over de bedrijfsvoering en is sprake van een middel-risico-middel-rendement-scenario waarin burgers ook extra kunnen profiteren van de komst van het windpark.

Zoals hierboven beschreven, bieden de coöperaties de mogelijkheid om op verschillende momenten en met verschillende risicoprofielen te participeren. Eerst om de ontwikkeling (planvorming) te financieren en daarna om de molens daadwerkelijk te kunnen bouwen en het eigen vermogen deel te financieren.

Participanten die geld lenen in de fase vóór financial close zullen een risicovergoeding ontvangen bovenop het rentepercentage op hun lening. Participanten die geld lenen in de

fase ná financial close ontvangen die risicovergoeding niet, maar ontvangen wel een aantrekkelijk rentepercentage. In hoofdstuk 4 van het hoofdrapport zijn de risicovergoedingen en rentepercentages beschreven.

De exacte voorwaarden worden in samenwerking met de leden verder uitgewerkt. Voor nu zijn er al een aantal randvoorwaarden geformuleerd. Zo worden de participaties €250,- per stuk en krijgen ze een looptijd van 5, 10 of 15 jaar. De rentepercentages, waartegen de participaties worden uitgegeven, kunnen pas worden vastgelegd als de hele casus bekend is en duidelijk is wat de SDE++ subsidie zal worden. Om speculatie te voorkomen en individuele risico's te beperken zal er een maximaal aantal participaties per lid gedefinieerd worden.

2. Samenwerking met / opdrachten aan lokale bedrijven

Windpark Parkstad-Zuid zal zoveel mogelijk werkzaamheden die voortkomen uit de (verdere) ontwikkeling van de plannen binnen de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld laten uitvoeren. Alleen wanneer expertise binnen de gemeente ontbreekt, zullen we ook met partijen buiten de gemeente opdrachten aangaan. Ook voor de realisatiefase (bouw) zullen we zo veel mogelijk lokale aannemers inschakelen. Dit kan bijvoorbeeld geregeld worden door in de uitvraag voor het civiele werk aan de hoofdaannemer een inspanningsverplichting op te nemen om lokale bedrijven als sub-contractor/onderaannemer in te zetten op de onderdelen waar zij expertise in hebben.

3.2.2 Profijt en tegemoetkomingen

1. Omgevingsfonds

Windpark Parkstad-Zuid zal 1 euro per opgewekte MW/h per jaar beschikbaar stellen in een zogenaamd omgevingsfonds. Dit fonds ondersteunt primair projecten en initiatieven op het gebied van duurzaamheid, energiebesparing en duurzame energie, leefbaarheid en sociale samenhang. Dit moeten projecten zijn voor en door inwoners uit de woongebieden, het hoeft er niet persé toe beperkt te blijven. Projecten dienen het persoonlijk belang van betrokkenen te overstijgen.

Het omgevingsfonds wordt idealiter bestuurd door een stichting (of vereniging) van vrijwilligers, die het fonds beheren als rentmeesters. De stichting stelt statuten op en wijst doelen aan. Omdat de buurt- en wijkplatforms al actief zijn in het gebied, kijken we of zij wellicht een rol kunnen spelen in het beheer van het omgevingsfonds.

Voorlopig maken we een insteek van twee omgevingsfondsen: één voor de turbines in de zoekgebieden 3 en 5 (Willem-Sophie en De Beitel) en één voor de turbines in zoekgebied 1 (Avantis/Trilandis).

2. Omwonendenregeling

De initiatiefnemers realiseren zich dat de komst van het windpark impact heeft op de omgeving. Om die reden treffen we een extra regeling voor de bewoners binnen een straal 750 meter van een windturbine. Deze omwonendenregeling komt daarmee extra bovenop het omgevingsfonds.

De initiatiefnemers stellen jaarlijks een bedrag beschikbaar dat wordt verdeeld over de betreffende adressen. Het bedrag dat er per adres uitgekeerd wordt, is afhankelijk van de afstand tot de dichtstbijzijnde molen én van het aantal molens in de buurt, en kan ook in de vorm van een korting op stroom worden verrekend. Daarbij hanteren we het principe: hoe dichterbij en hoe meer molens in de buurt, hoe hoger de vergoeding, zodat de mensen die het meest met de molens te maken krijgen, daar het meest in tegemoet worden gekomen.

Boven op het jaarlijkse bedrag komt er een windafhankelijke bonus: bij meer wind ontvangen omwonenden een hogere uitkering uit de omwonendenregeling. De omwonenden op de adressen die in aanmerking komen voor de omwonendenregeling worden door ons apart benaderd.

Start en looptijd

Nadat de bouw van de windmolens is afgerond, volgt eerst een periode van testen en proefdraaien. Daarna worden de turbines officieel in bedrijf genomen. De omwonendenregeling gaat op dat moment van start. Dit is dus het moment vanaf waar de initiatiefnemers starten met de opbouw van de vergoedingen. Het eerste kalenderjaar is de opbouw naar rato van het aantal maanden in het jaar dat de molen energie leverde aan het net. De betalingen van de vergoedingen vinden plaats binnen zes maanden na aanvang van het daarop volgende kalenderjaar. Elke turbine draagt vijftien volledige draai-jaren bij aan de omwonendenregeling.

Bewonersdialoog

De juiste vorm van de regeling wordt in dialoog met de bewoners ontwikkeld. De verdeling van de uitkeringsbedragen worden uiteindelijk samen met de bewoners vastgesteld en het geheel wordt vastgelegd in een reglement.

Tijdens de dialoog kunnen de volgende elementen besproken worden:

- Moeten mensen die dichterbij wonen meer uitkering ontvangen?
- Moet de uitkering in geld? Of een korting op de energieprijzen?
- Welke uitzonderingen zijn mogelijk?
- Krijgt iemand met zicht op de molens meer vergoeding dan iemand zonder uitzicht?

3. Stroomafname van het windpark

In de tenderfase, waarin gesprekken worden gevoerd met potentiële stroomafnemers van het windpark, wordt de mogelijkheid dat bewoners uit bepaalde postcodegebieden stroom met korting van het windpark kunnen krijgen, in de onderhandelingen meegenomen. Uit de bewonersinventarisatie bleek dat bewoners dit een interessante optie vinden, en zal om die reden verder worden uitgewerkt.

4. Communicatieplan

Communicatie is een sleutelfactor in ieder windproject. Serieus omgaan met de omgeving kan het verschil zijn tussen acceptatie of weerstand tegen het project. Voor de communicatie-aanpak hanteren wij de volgende doelstellingen:

1. Het bereiken van een zo groot mogelijk vertrouwen en draagvlak bij lokale stakeholders voor de ontwikkeling en exploitatie van windpark Parkstad-Zuid.
2. Een transparant proces voor alle belanghebbenden
3. Het vergroten van de kennis (over windenergie)
4. Het creëren van draagvlak en een positieve houding ten aanzien van het project
5. Het realiseren van de gewenste burgerparticipatie en (indien nodig) weerstand ombuigen naar participatie
6. Het Coöperatief Samenwerkingsverband profileren als aanspreekpunt voor alle vragen en zorgen.

Kernboodschappen

Voor deze fase van het project zijn de belangrijkste kernboodschappen:

- Onze gemeenten willen energieneutraal worden. Om dit voor elkaar te krijgen, moeten we onze huidige manier van leven en werken verder verduurzamen en kiezen voor lokale opwek van duurzame energie.
- We willen het beste plan voor windpark Parkstad-Zuid. Bij het plannen maken staat de vraag centraal hoe we in onze gemeenten een windpark kunnen ontwikkelen waarbij inwoners en bedrijven mee kunnen praten en financieel mee kunnen profiteren.
- Windpark Parkstad-Zuid ontwikkelen we samen. Doe mee!

4.1 Communicatiemiddelen

Wij spannen ons maximaal in om eerdergenoemde doelgroepen te informeren en te spreken om zo het project van iedereen in het gebied te maken. Investeren in persoonlijke relaties en directe dialoog met de omgeving staat daarbij centraal.

Het ontwikkelen van een integrale aanpak is cruciaal: met alle doelgroepen moet tijdig en aansluitend op hun behoeften worden gecommuniceerd. Om de participatie zo groot mogelijk te laten zijn, voorziet windpark Parkstad-Zuid in de inzet van de volgende middelen:

Media en platform	Omschrijving	Bereik	Middelen
Huisstijl en logo	Een professionele, vertrouwenwekkende en inspirerende uitstraling van het project.	Groot	Alle huisstijl-dragers
Persoonlijke Communicatiemiddelen	Lokaal, kleinschalig en persoonlijk: vrijwel iedereen heeft voorkeur voor zo veel mogelijk persoonlijk contact. Er is ruimte voor maatwerk, dialoog en voor nuances in de gevoerde discussie.	Zeer klein tot Groot	- o (Informatie) Bijeenkomst - o Persoonlijk gesprek - o Excursie/bezoek
Schriftelijke Communicatiemiddelen	Hoge aandachtswaarde bij de ontvanger.	Groot	- o Brief - o Folder/Flyer
Digitale Communicatiemiddelen	Veilig, efficiënt en actueel: digitale middelen zijn bedoeld om actuele en eenduidige informatie te verstrekken. Ook helpen ze om een community te maken.	Groot	- o Website - o Nieuwsbrief - o Animatie - o Video - o Virtual Reality - o Enquête
PR	Huis-aan-Huis-bladen en regionale kranten zijn zeer belangrijke (onafhankelijke) bronnen voor veel doelgroepen. Een proactieve PR-aanpak, met persoonlijke benadering van journalisten, helpt om het vertrouwen in het project te versterken. Openbare bijeenkomsten worden ook aangekondigd op gemeentepagina	Groot	- o Persbericht(en) - o Ingezonden brief - o Achtergrondartikel - o Artikel gemeentepagina - o Huis-aan-Huisbladen - o Dagblad de Limburger - o Wijkbladen - o Gemeentelijk magazine
Advertenties	Advertenties zowel in print als digitaal dragen bij aan de vergroting van de naamsbekendheid en promotie van het windproject en het werven van fondsen.	Groot	Printadvertenties: - o Dagblad de Limburger - o Huis-aan-Huisbladen - o Wijkbladen - o Out-of-home Digitale advertenties - o Social Media - o Google
Social media	De voordelen van digitale middelen en de bonus van hyperdistributie (door het delen van berichten)	Groot	- o Facebook - o Twitter - o YouTube - o LinkedIn - o Social media van stakeholders

* Uiteraard passen we de vorm van de bijeenkomsten aan aan de dan geldende maatregelen vanuit het RIVM.

** Vinden alleen plaats als het toegestaan is om evenementen voor grote groepen te organiseren

4.2 Communicatiekalender

De planning van (de inzet van) communicatie is een wezenlijke factor voor de uitvoering. In iedere projectfase wordt maximale betrokkenheid van de stakeholders nagestreefd. Dit kan alleen wanneer communicatie relevant, tijdig en inspirerend is. Het communicatieplan wordt doorvertaald naar een activiteitenplan: de communicatiekalender. In deze kalender maken we per projectfase transparant met welk doel wie, wanneer met welk communicatiemiddel moet worden bereikt.

Vanwege het in de markttuitvraag gekozen proces omtrent het betrekken van de omgeving, hebben we geen volwaardige omgevingsdialoog kunnen doorlopen zoals deze gewoon is bij de coöperatieve aanpak (zie ook paragraaf 2). Daarom zullen we na toekenning van de opdracht eerst starten met een inhaalslag om de omgevingsdialoog alsnog volgens de genoemde buurtbenadering te doorlopen.

Vervolgens zullen we in de planvormingsfase steeds campagnegericht volgens de buurtgerichte aanpak met de stakeholders communiceren. De communicatiemomenten worden per kwartaal ingepland en kunnen op basis van behoeften van stakeholders qua timing en frequentie aangepast worden. Na verkrijging van de vergunning zal de communicatiekalender verder geactualiseerd en voor de Contracteringsfase en Bouw- & Exploitatiefase opgesteld worden.

Tijdspad communicatiemomenten

Planningsfase	Communicatiemomenten	2022				2023			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Fase 1 Haalbaarheid	Communicatie uitslag markttuitvraag								
	Inhaalslag omgevingsdialoog								
	Bekendmaking Naam entiteit								
Fase 2 Planvorming	Infomomenten Omgeving								
	Infomomenten Bedrijventerreinen								
	Infomomenten Maatschappelijk								
	Campagne tranche 1 Ledengelden								
	Campagne tranche 2 Ledengelden								
	Campagne tranche 3 Ledengelden								

Fase 1: Haalbaarheid (1-2022 : 3-2022)	Doelgroep	Middelen	Timing
Inhaalslag omgevingsdialoog			
Directe omgeving	Grondeigenaren (incl agrarische bedrijven in directe nabijheid)	Infobijeenkomsten Keukentafelgesprekken	Q1-2022
	Omwonenden < 750 m	Advertenties wijkbladen Infobijeenkomsten Keukentafelgesprekken	Min 1x, Q1 2022
	Omwonenden 750 m – 1500 m (per buurt)	Advertenties wijkbladen Infobijeenkomsten	Min 1x, Q1 2022
	Wijkraad/ buurtcomité of dorpsraad	Infobijeenkomsten Vergaderingen	Aansluiten bij bestaande overleggen
Overheden	Gemeenten Parkstad Zuid	Persoonlijk gesprek Vergaderingen Excursie/bezoek Nieuwsbrief Website	Q1-2022 ambtelijk én bestuurlijk gesprek
	Overige gemeenten (Parkstad & Aken)	(Duitse) Nieuwsbrief Website (Duits deel) Persoonlijk gesprek	notk
	Duitse dorpen in directe omgeving: Horbach, Vetschau Richterich (stadsdeel Richterich)	Infobijeenkomst	Horbach 1x bezoeken in Q1-2022, informatie-overdracht
	Overige overheden: Provincie Limburg Rijk (waterstaat) Waterschap Limburg	Persoonlijk gesprek Nieuwsbrief Website	Q1-2022 Gesprekken, vooral ambtelijk
Nutsbedrijven	Enexis Gasunie	Persoonlijk gesprek Nieuwsbrief Website	Q1-2022
Bedrijventerreinen	Parkmanagement Gemeentelijke acquireurs Bedrijventerreinverenigingen Individuele bedrijven	Infobijeenkomsten Persoonlijk gesprek Nieuwsbrief Website Social Media	Q1-2022
Maatschappelijke organisaties	NMF Limburg Lokale natuur en milieuverenigingen (ook Duitse)	Infobijeenkomsten Nieuwsbrief Website Social Media	Aansluiten bij bestaande overleggen/ direct benaderen bij vragen
	Overige maatschappelijke organisaties	Nieuwsbrief Website	Direct benaderen bij vragen

Initiatiefnemers	Lokale energiecoöperaties: Coöperatie Heerlen Duurzaam en De Omslag	Infobijeenkomsten Nieuwsbrief Website Social Media Excursie/bezoek	In lopende overleggen opnemen (ALV etc.)
	Concurrerende aanbieders Stawag, Statkraft, ReReSol	Afhankelijk van keuze markttuitvraag.	notk
Media	Dagblad de Limburger h.a.h. bladen TV Radio	Persoonlijk gesprek Persberichten	Q1-2022 melding van keuze gemeenten, notk

Fase 2: Planvorming (12-2023)	Doelgroep	Middelen	Timing
Directe omgeving	Grondeigenaren (incl agrarische bedrijven in directe nabijheid)	Nieuwsbrief Website Social Media Infobijeenkomsten Keukentafelgesprekken PR	Regelmatig overleg: minimaal 1x per 6 maanden
	Omwonenden < 750 m	Wijkbladen Infobijeenkomsten Keukentafelgesprekken Nieuwsbrief Website Social Media Folder/flyer Advertenties PR	Regelmatig: bijeenkomst, minimaal 1x per 6 maanden
	Omwonenden binnen straal 750m –1500 m (per buurt)	Wijkbladen Infobijeenkomsten Nieuwsbrief Website Social Media Folder/flyer Advertenties PR	Regelmatig: bijeenkomst, minimaal 1x per 6 maanden
	Wijkraad/ buurtcomité of dorpsraad	Vergaderingen Infobijeenkomsten Nieuwsbrief Website Social Media	Regelmatig: aansluiten bij bestaande overleggen
Omgeving verder	Bewoners van de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld buiten straal 1500 m	Huis-aan-huisbladen Dagblad de Limburger Infobijeenkomsten Nieuwsbrief Website Social Media Folder/flyer	Regelmatig, actuele zaken

		Advertenties PR	
Overheden	Gemeenten Parkstad Zuid	Persoonlijk gesprek Excursie/bezoek Nieuwsbrief Website Vergaderingen	Regelmatig ambtelijk, op gezette tijden/bij problemen: bestuurlijk
	Overige gemeenten (Parkstad & Aken)	(Duitse) Nieuwsbrief Website (Duits deel) Persoonlijk gesprek	incidenteel
	Duitse dorpen in directe omgeving: Horbach, Vetschau Richterich (stadsdeel Richterich)	(Duitse) Nieuwsbrief Website (Duits deel) Infobijeenkomsten PR	Regelmatig bijeenkomst (1xper 6 maanden)
	Overige overheden: Provincie Limburg Rijk (waterstaat) Waterschap Limburg	Persoonlijk gesprek Nieuwsbrief Website	Hele periode: Gesprekken, vooral ambtelijk
Nutsbedrijven	Enexis Gasunie	Persoonlijk gesprek Nieuwsbrief Website	Specifieke zaken: directe benadering
Bedrijventerreinen	Parkmanagement Gemeentelijke acquisiteurs Bedrijventerreinverenigingen Individuele bedrijven	Vergaderingen Infobijeenkomsten Persoonlijk gesprek Nieuwsbrief Website Social Media	Regelmatig, 1x per 6 maanden. Uitvoering in overleg
Maatschappelijke organisaties	NMF Limburg Lokale natuur en milieuverenigingen (ook Duitse)	Vergaderingen Infobijeenkomsten Nieuwsbrief Website Social Media	Regelmatig, aansluiten bij bestaande overleggen
	Overige maatschappelijke organisaties	Nieuwsbrief Website	Per organisatie bezien
Initiatiefnemers	Lokale energiecoöperaties: Coöperatie Heerlen Duurzaam en De Omslag	Infobijeenkomsten Nieuwsbrief Website Social Media Excursie/bezoek Folder/flyer	Regelmatig informerend, Onderdeel ledenwerving Tranches ledengelden
	Concurrerende aanbieders Stawag, Statkraft, ReReSol	Afhankelijk van keuze marktuitlevraag.	notk
Media	Dagblad de Limburger h.a.h. bladen TV Radio	Persoonlijk gesprek Persberichten Ingezonden brief Achtergrondartikel Advertenties	Actuele zaken geregeld aankaarten

Bijlage A. Samenvattingen bewonersconsultaties

Samenvatting bewonersconsultatie Bewonersplatform Kerkrade-West 17 mei

Informatiestand

De deelnemers (vertegenwoordiging Bewonersplatform) zijn enigszins op de hoogte van het windproject. Het bewonersplatform heeft hier ook over gecommuniceerd (o.a. via Facebook). Maar hier zijn niet veel reacties op binnen gekomen. Naar verwachting hebben bewoners van Kerkrade-West wel het een en ander over het project gehoord, maar weten ze niet wat er op hun afkomt.

De bewoners uit Kerkrade-West zijn echter wel mondig en zullen zowel in positieve als negatieve zin van zich laten horen.

Weerstand

Men maakt zich wel zorgen over bekende tegenwerpingen: slagschaduw, geluid en horizonvervuiling. Weerstand verwacht men vooral in Gracht. Enerzijds omdat turbine(s) mogelijk dichtbij de huizen kunnen komen te staan en daarmee overlast kunnen bezorgen. Verder heeft men zicht op de Duitse turbines over de grens. Anderzijds heeft men ook de buitenring in de voortuin liggen en zijn er veel voorzieningen uit de wijk verdwenen. Een opeenstapeling van issues met een negatief karakter.

Communicatie

Om de bewoners bij het project te betrekken is het belangrijk ze goed te informeren. Er is behoefte aan concrete informatie over zowel de voordelen als de nadelen. Wat deze precies kan per persoon en wijk verschillend zijn. Verder is het belangrijk dat men vragen kan stellen. Om de informatie bij de bewoners te krijgen en ze te betrekken werden verschillende communicatiemiddelen genoemd:

- Informatiebijeenkomsten (bij voorkeur op locatie)
- Website
- Flyers (huis-aan-huis communicatie)
- Spreekuur in de buurtkamer
- Wijkblad (Westernieuws)
- Digitale kranten (schermen langs de weg)

De communicatie zou breed ingezet moeten worden om zoveel mogelijk bewoners te bereiken (massacommunicatie) en zo verder te trechteren naar het interessenniveau van de bewoners.

Wanneer we de wijk in gaan wil Bewonersplatform Kerkrade-West hier graag aan mee werken en betrokken worden. Duidelijk was dat men niet wilde dat de 4 initiatiefnemers dit afzonderlijk van elkaar zouden gaan doen, dit zou paniek in de tent veroorzaken.

Participatie

Het verdelen van lusten en lasten kwam ook ter sprake. Aangezien het inkomen van de bewoners van Kerkrade-West meestal onder het gemiddelde ligt, zal er niet veel animo zijn om financieel te participeren, tenzij er opties zijn voor mensen met een smalle beurs. Er werd ook gevraagd naar andere voordelen/vormen van compensatie voor de lasten. Hierbij dacht men bijvoorbeeld aan:

Lagere energietarieven

Hulp bij verduurzamen van de woning (bv korting op zonnepanelen)

Oplossen pijnpunten in de wijk

Andere organisaties

Naast Buurtplatform Kerkrade-West zou het ook raadzaam zijn om andere organisaties te benaderen zoals:

IVN Kerkrade

Gaia Zoo

Voetbalclub FC Kerkrade West

Samenvatting bewonersconsultatie SBOH 18 mei

Informatiestand

De afvaardiging van SBOH weten het een en ander over het windproject, maar de kennis is redelijk summier. De Heerlerbaan/SBOH heeft wel affiniteit met duurzaamheid. Men organiseert namelijk al meerdere jaren De Dag van de Duurzaamheid.

Weerstand

Gekeken naar het verleden heeft men de ervaring dat bij maatschappelijke zaken, de weerstand beperkt was wanneer deze zaken zich afspeelden aan de rand van Heerlerbaan of net daarbuiten. Voorbeelden waren bijvoorbeeld de tippelzone bij de Beitel en de vestiging van een coffeeshop.

Wel is de verwachting dat de weerstand logischerwijs groter zal zijn als men dichterbij de turbines woont en ze dus ook meer ziet, denk aan de wijk Hoogveld. Gezien de afstanden zal de weerstand vooral gericht zijn op horizonvervuiling.

Communicatie

De deelnemers vroegen zich af of het niet te vroeg was om bewoners te betrekken, mede omdat niet zeker is wie van de partijen nu de turbines mag plaatsen.

Wanneer de bewoners benaderd gaan worden is het belangrijk dat de hele wijk wordt uitgenodigd en niet alleen de woningen binnen de 2 kilometer contour. Dat dit zo breed mogelijk gebeurt en dat niemand op voorhand uitgesloten wordt.

Vervolgens werd door de deelnemers ter plekke praktisch de hele vervolgstap als volgt uitgewerkt:

Een brochure huis-aan-huis verspreiden. Deze brochure zou dan informatie moeten bevatten over het project maar ook een uitnodiging voor een infoavond, met informatie over de thema's (bijv. locatiekeuze, participatie) die dan besproken zouden kunnen worden. De brochure kan ondersteund worden door een artikel op de website van SBOH en in het wijkblad (Blik op Heelebaan). In de brochure ook opnemen een telefoonnummer/mail/website waar men eventuele vragen kan stellen.

De infoavonden zouden bij voorkeur fysiek plaats vinden, in de Caumerbron of mogelijk in de buitenlucht. Als alternatief werd bv ZOOM genoemd waarbij men per thema een breakoutroom zou kunnen organiseren.

SBOH wil graag ondersteunen en meewerken aan het benaderen van de bewoners om een positieve bijdrage te kunnen leveren aan het creëren van draagvlak.

Guus van der Nat gaf aan dat er een adressenbestand beschikbaar gesteld zou kunnen worden, ook van bewoners die graag meewerken aan 1-op-1 gesprekken.

Participatie

Naast het betrekken van de bewoners is gesproken over participatie. In welke vormen dit zou kunnen daar kon men nog niet veel over zeggen. Wel ziet men een rol voor SBOH weggelegd om participatie samen met de bewoners te organiseren.

Andere projecten

SBOH is/was betrokken bij meerdere maatschappelijke projecten: de ontwikkeling van een brede maatschappelijke voorziening en de vernieuwing van de Caumerbron. Daarnaast heeft men een actieve rol gehad in het dossier Verplaatsing van het winkelcentrum. Hier was het idee om dit centrum naar de rand van Heerlerbaan te verplaatsen. Samen met de bewoners heeft men ervoor gezorgd dat het winkelcentrum blijft waar het nu is.

Aandachtspunt

Het organiseren van dergelijke bijeenkomsten lijkt op zichzelf geen slecht idee voor een volgende stap om de bewoners te betrekken. Die stap kunnen we ook nog samen met de andere partijen doen. Echter, als dat op drie plaatsen moet worden gedaan, binnen een tijdsbestek van een week of vier, dan vraagt dat heel veel organisatie en inzet. Dat moeten wij zeker niet alleen gaan doen.

Samenvatting resultaten enquête bewonersbijeenkomst 30 juni 2021

Op 30 juni werd een digitale bewonersbijeenkomst gehouden met als doel input van bewoners uit Parkstad-Zuid op te halen inzake het windproject Parkstad-Zuid. Hiervoor werd gebruik gemaakt van een enquête via menti.com. Van de ca 60 deelnemers hebben 49 personen de vragen beantwoord.

Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten.

Milieuaspecten en landschappelijke inpassing

Bij de ontwikkeling van windturbines spelen verschillende aspecten een rol. Voor de respondenten is het vooral belangrijk dat hierbij milieuaspecten (slagschaduw, geluid en gezondheid) in acht genomen worden (33%) hier maken zij zich dan ook het meeste zorgen over.

Een tweede aspect is een goede landschappelijke inpassing (25%). Respondenten vinden daarbij natuurbehoud (flora en fauna) erg belangrijk om rekening mee te houden bij locatiekeuzes voor windturbines. Men is bang dat dit een negatieve invloed heeft op de toeristische aantrekkelijkheid.

Locatie en turbinekeuze

Windturbines zouden vooral zo ver mogelijk van woningen af moeten worden geplaatst, met zo min mogelijk zicht op de turbines, oftewel tegengaan van horizonvervuiling. Als er dan windturbines komen dan moeten deze bij voorkeur alle van hetzelfde type zijn en zoveel mogelijk energie opwekken. Voordat men echter een keuze maakt tussen lagere (200m tiphoogte) of hogere (250m tiphoogte) windturbines, zou men hier meer over willen weten. Belangrijk hierbij is wederom geluid/gezondheid (26%) en uitzicht (19%), maar ook verschil in opbrengst (19%) en inpassing in het landschap.

Betrokkenheid omwonenden

19% vindt het belangrijk dat men zoveel mogelijk betrokken wordt bij de verdere planvorming. Gemiddeld genomen zijn de respondenten neutraal over de betrokkenheid tot nu toe (niet tevreden maar ook niet ontevreden). Deze betrokkenheid zou volgen 69% van de respondenten verbeterd kunnen worden als er een buurtplatform EN een algemeen bewonersplatform zou komen voor belangstellenden. Bijna de helft van de respondenten wil meedoen met een algemeen platform daarnaast wil 31% ook informatiebijeenkomsten bezoeken.

Profiteren van het windpark

Financieel meeprofiten en ontwikkeling van het windpark door burgercoöperaties vindt men weliswaar in verhouding het minst belangrijk, toch vinden de respondenten het belangrijk dat iedereen moet kunnen profiteren van de opgewekte energie.

Daarbij heeft bijna de helft de voorkeur (47%) dat gelden uit het omgevingsfonds uitgegeven worden aan een combinatie van individuele voordelen en collectieve voordelen, die vooral ten goede moeten komen aan de leefbaarheid in de wijk. Genoemde voorbeelden zijn:

- Aanleggen van een (buiten)zwembad
- Aanleggen/behouden van een speeltuin
- Elektrische deelauto's
- Openbaar vervoer
- Uniformen voor de harmonie

Investeren in verduurzaming van de eigen woning kan ook op bijval rekenen. Zo heeft 35% interesse in vrijblijvend advies over dit thema. Daarnaast denkt men aan alternatieven voor gas, (geluids)isolatie, het plaatsen van zonnepanelen, groene daken en subsidies die deze maatregelen mogelijk maken.

Investeren in het windpark

Zelf investeren in energieprojecten kan rekenen op enige terughoudendheid. Toch is 27% geïnteresseerd in investeren tegen een vast (lager) rendement voor meerdere jaren en kiest 18% voor een gemiddeld rendement met enig risico. Een looptijd van 5 tot 10 jaar geniet de voorkeur (64%).

Samenvatting resultaten enquête Bewoners 1 t/m 11 juli 2021

Op 30 juni werd een digitale bewonersbijeenkomst gehouden met als doel input van bewoners uit Parkstad-Zuid op te halen inzake het windproject Parkstad-Zuid. Hiervoor werd gebruik gemaakt van een enquête via menti.com. Aanvullend hierop werd deze enquête ook via de mailinglist van ca 500 geïnteresseerden van de gemeenten verspreid, de enquête stond open van 1 t/m 11 juli. De enquête is vervolgens door 19 personen ingevuld. Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten.

Milieuaspecten en landschappelijke inpassing

Bij de ontwikkeling van windturbines spelen verschillende aspecten een rol. Voor de respondenten is het vooral belangrijk dat hierbij milieuaspecten (slagschaduw, geluid en gezondheid) in acht genomen worden (34%) hier maken zij zich dan ook het meeste zorgen over.

Een tweede aspect is een goede landschappelijke inpassing (30%). Respondenten vinden daarbij natuurbehoud (flora en fauna) erg belangrijk om rekening mee te houden bij locatiekeuzes voor windturbines.

Locatie en turbinekeuze

Windturbines zouden vooral zo ver mogelijk van woningen af moeten worden geplaatst, met zo min mogelijk zicht op de turbines, oftewel tegengaan van horizonvervuiling en geluidshinder. Voordat men echter een keuze maakt tussen lagere (200m tiphoogte) of

hogere (250m tiphoogte) windturbines, zou men hier mee over willen weten. Belangrijk hierbij is wederom geluid/gezondheid (29%) en inpassing landschap (22%), maar ook zijn er zorgen om vogels (20%) en het uitzicht (15%).

Betrokkenheid omwonenden

19% vindt het belangrijk dat men zoveel mogelijk betrokken wordt bij de verdere planvorming. Gemiddeld genomen zijn de respondenten neutraal over de betrokkenheid tot nu toe (niet tevreden maar ook niet ontevreden). Deze betrokkenheid zou volgens 40% van de respondenten verbeterd kunnen worden als er zowel een buurtplatform EN een algemeen bewonersplatform zou komen voor belangstellenden. 33% vindt een algemeen platform voldoende en 27% geeft de voorkeur aan een buurtplatform. 13% wilt meedoen met een algemeen platform en 7% met een buurtplatform. De respondenten geven eerder de voorkeur aan informatiebijeenkomsten en enquêtes (beide 27%). 20% vindt informatie via mail, krant en website voldoende.

Profiteren van het windpark

Lokaal eigendom (2%), ontwikkeling van het windpark door burgercoöperaties (6%) en financieel meeprofiten (9%) vindt men weliswaar in verhouding het minst belangrijk, toch vindt het merendeel van de respondenten het belangrijk dat iedereen moet kunnen profiteren van de opgewekte energie.

Daarbij heeft meer dan de helft de voorkeur (53%) dat gelden uit het omgevingsfonds uitgegeven wordt aan een combinatie van individuele voordelen en collectieve voordelen, die vooral ten goede moeten komen aan de leefbaarheid in de wijk. Genoemde voorbeelden zijn:

- Meer groen (blijkt ook uit dat 73% meer bomen en natuur wilt)
- Gratis parkeren
- Vermindering geluidshinder van autosnelweg

Investeren in verduurzaming van de eigen woning kan ook op bijval rekenen. Zo heeft 36% interesse in vrijblijvend advies over dit thema en wilt men graag een actie rondom LED lampen (27%). Daarnaast denkt men aan alternatieven voor gas, (geluids)isolatie, het plaatsen van zonnepanelen, warmtepompen en dubbel glas.

Investeren in het windpark

Zelf investeren in energieprojecten kan rekenen op de nodige terughoudendheid. Een grote meerderheid (80%) ziet investeren in een windproject niet zitten. Toch is 7% geïnteresseerd in investeren tegen een hoog rendement en risico en kiest 13% voor een gemiddeld rendement met enig risico. Een looptijd van 5 tot 10 jaar geniet de voorkeur (50%) gevolgd door korter dan 5 jaar (25%).

Bijlage B. Heerlen Duurzaam Spaarplan

Heerlen Duurzaam Spaarplan

Inleiding

Coöperatie Heerlen Duurzaam heeft de ambitie om gezamenlijk met burgers een duurzame, circulaire toekomst in Heerlen te realiseren. Voor ons is het belangrijk dat iedereen mee kan doen, ook mensen met een smalle beurs.

De energietransitie vormt een grote uitdaging voor iedereen en in het bijzonder voor minder kapitaalkrachtigen. De enorme kosten die gecommuniceerd worden voor het verduurzamen van de woning, hangt hen als het ware als het zwaard van Damocles boven het hoofd. Om de energietransitie ook betaalbaar en realiseerbaar te maken voor mensen met een smalle beurs, hebben we het concept Heerlen Duurzaam Spaarplan ontwikkeld.

Vier cycli van Investeren, Besparen en Reserveren

Middels het Heerlen Duurzaam Spaarplan nemen we in een periode van 15 jaar vier verduurzamingsstappen. Na 15 jaar kan de woning van het gas af.

Start:	verduurzamingsstap 1
Na 5 jaar:	verduurzamingsstap 2
Na 10 jaar:	verduurzamingsstap 3
Na 15 jaar:	verduurzamingsstap 4

Middels een startkapitaal wordt een eerste maatregel genomen, deze maatregel leidt tot een besparing in de energiekosten. Het bedrag dat bespaard wordt, wordt gedurende een periode van vijf jaar gereserveerd. Het bedrag dat in deze periode opgebouwd wordt, investeren we weer in maatregel 2. Deze maatregel leidt opnieuw tot een kostenbesparing, welke wederom vijf jaar lang gereserveerd wordt. Dit proces herhaalt zich tot we na 15 jaar de laatste stap kunnen zetten en de woning van het gas af kan.

NB Indien gewenst kan ook de gehele woning in een bouwstroom verduurzaamd worden. De Initiële investering is dan uiteraard veel hoger. Daar tegenover staat dat de omvang van de besparing die vervolgens gereserveerd wordt hoger is, maar de looptijd van het Partnerschap (zie volgende pagina) zal dan wel de volledige 15 jaar dienen te beslaan

Partnerschap

Om de initiële investering van stap 1 te kunnen doen, gaan we een partnerschap aan met:

- De bewoner,
- Een financier (b.v. de gemeente(n) en/of woningcorporatie, de provincie via "Duurzaam Thuis"),
- Energieleveranciers (b.v. Om Energie, Greenchoice),
- WoonWijzerWinkel Limburg en
- Het coöperatieve samenwerkingsverband Windpark Parkstad Zuid (Heerlen Duurzaam, De Omslag en De Windunie).

Rollen/Taken hierbij zijn:

- 1) Bewoner: Accorderen verduurzaming woning en laten reserveren van besparing op voorschot van energierekening
- 2) Financier: Beschikbaar stellen van initiële financiering
- 3) Energieleverancier: Aanbieden van voordelig contract met looptijd van 5 jaar
- 4) WoonWijzerWinkel: Adviseren en begeleiden van te nemen verduurzamingsmaatregelen
- 5) Heerlen Duurzaam: Beheer van de reservering overschot energierekening
- 6) Samenwerkingsverband: Neemt in het profijtplan op dat middelen gereserveerd worden t.b.v. de aflossing van de initiële investering

Na vijf jaar wordt het partnerschap beëindigd of, en dat heeft onze nadrukkelijke voorkeur, verlengd met vijf jaar ten behoeve van Stap 2 en vervolgens Stappen 3 en 4

NB dit concept van Investeren, Besparen, Reserveren kan ook gebruikt worden door bewoners die zelf de initiële investering kunnen betalen uit eigen middelen dan wel via gebruikelijke financieringsmogelijkheden.

Maatschappelijke en Financiële Impact

Door middel van het concept Investeren, Besparen, Reserveren wordt de financiële impact op het besteedbare inkomen van het huishouden met een smalle beurs beperkt tot het handhaven van het reeds gebruikelijke voorschot op de energierekening over de looptijd van het Partnerschap.

Hierdoor kunnen ook de huishoudens met een smalle beurs de woning verduurzamen en deelgenoot zijn aan de energietransitie.

De maatschappelijke impact is aanzienlijk aangezien de beleving dat de energietransitie onbetaalbaar is, aantoonbaar wordt gewijzigd naar betaalbaar en haalbaar. Hierdoor zal het draagvlak en acceptatie van de energietransitie fors toenemen.

Bijlage 3: Logboek locaties

Bijlage 3: Logboek locatie-onderzoek mei-juli 2021

Hieronder staan de diverse inspanningen opgenomen, die door het team van het coöperatief samenwerkingsverband zijn verricht in de periode na inlevering van het concept-plan van aanpak eind april 2021, ten behoeve van een definitieve indiening van een Plan van Aanpak Windpark Parkstad-Zuid.

De inhoud van dit rapport is vertrouwelijk, gezien de diverse (individuele) gesprekken die gevoerd zijn en namen die genoemd worden.

De volgorde van bespreken is van noord naar zuid, wat in de volgorde van behandeling betekent:

- Zoekgebied 5: De Beitel
- Zoekgebied 3: Willem Sophia
- Zoekgebied 4: Trilandis
- Zoekgebied 1: Avantis- buitengebied Bocholtz

Zoals bekend vielen de zoekgebieden 2 en 6 eerder al af.

In de nummering van de turbinelocaties wijkt af van de nummering in het hoofdrapport, gezien veel besproken locaties, die uiteindelijk toch afgefallen zijn. De nummering in voorliggend logboek is in onderstaande kaart weergegeven. Op de kaart is het idee uit het concept plan van aanpak goed te zien: turbineposities als een kralensnoer door het landschap, aansluitend op de bestaande windturbines net over de grens in Duitsland.

Bijlage 4: Landschappelijke inpassing Bureau Verbeek

NOTITIE	Landschappelijke inpassing windturbines
---------	---

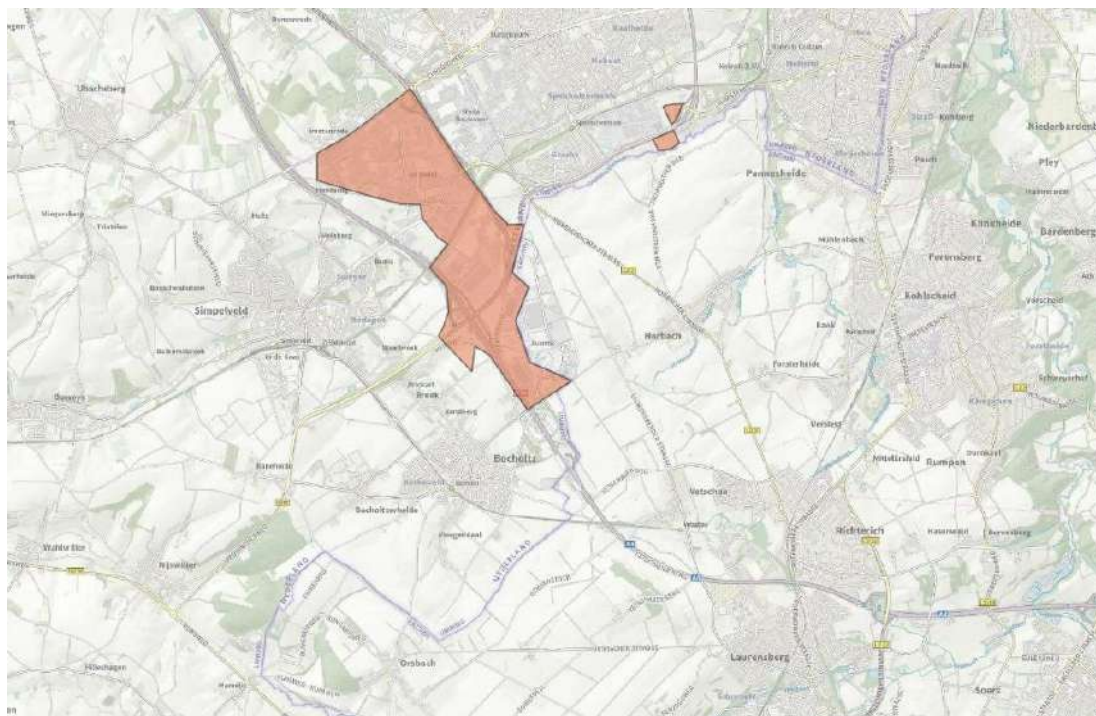
Project:	Windenergie Parkstad Zuid
Opdrachtgever:	Energiecoöperatie De Omslag
Projectnummer:	NL PA-21.02.01
Datum:	28 juli 2021
Opgesteld door:	Martijn Blaas, landschapsarchitect

De samenwerkende gemeentes van Parkstad Zuid, te weten Kerkrade, Heerlen en Simpelveld, hebben een gezamenlijke marktuitleg gedaan voor de ontwikkeling van 4 tot 8 windturbines in de regio. Zij hebben middels een quickscan 5 zoekgebieden aangewezen en aan de markt de vraag gesteld om met een plan van aanpak voor de ontwikkeling van de windturbines te komen.

Twee lokale energiecoöperaties De Omslag (Voerendaal) en Heerlen Duurzaam, ondersteund door REScoop Limburg, zijn de samenwerking aangegaan met elkaar en vervolgens ook met coöperatie Windunie. Deze landelijk opererende coöperatie levert de expertise in aanvulling op de expertise en lokale kennis van de energiecoöperaties. Het samenwerkingsverband van de drie genoemde coöperaties heeft zich kandidaat gesteld voor de ontwikkeling van windturbines in deze regio middels het indienen van een concept plan van aanpak op 23 april 2021.

Als onderdeel van het definitief plan van aanpak dient een landschapsplan opgesteld te worden om tot een zo goed mogelijke inpassing van de windturbines in het landschap te komen. Daartoe is door bureau VERBEEK voorliggende notitie opgesteld. Deze gaat in op de visueel-ruimtelijke aspecten van de windturbines, zoals deze op verschillende schaalniveaus in het landschap ervaren worden.

In de RES1.0 is voor Parkstad een aantal zoekgebieden gedefinieerd waar kansen zijn voor het oprichten van windturbines. Figuur 1 duidt de zoekgebieden die relevant zijn in het kader van het project Windenergie Parkstad Zuid.

Figuur 1: Zoekgebieden opwek windenergie in het kader van project Windenergie Parkstad Zuid

1. Windturbines in (Eu)regionaal verband

Om na te gaan hoe windturbines zich verhouden tot het landschap is het goed om na te gaan hoe de zoekgebieden:

1. Zich verhouden tot de dominante structuren in het landschap;
2. Zich verhouden tot de al aanwezige windturbines in de omgeving.

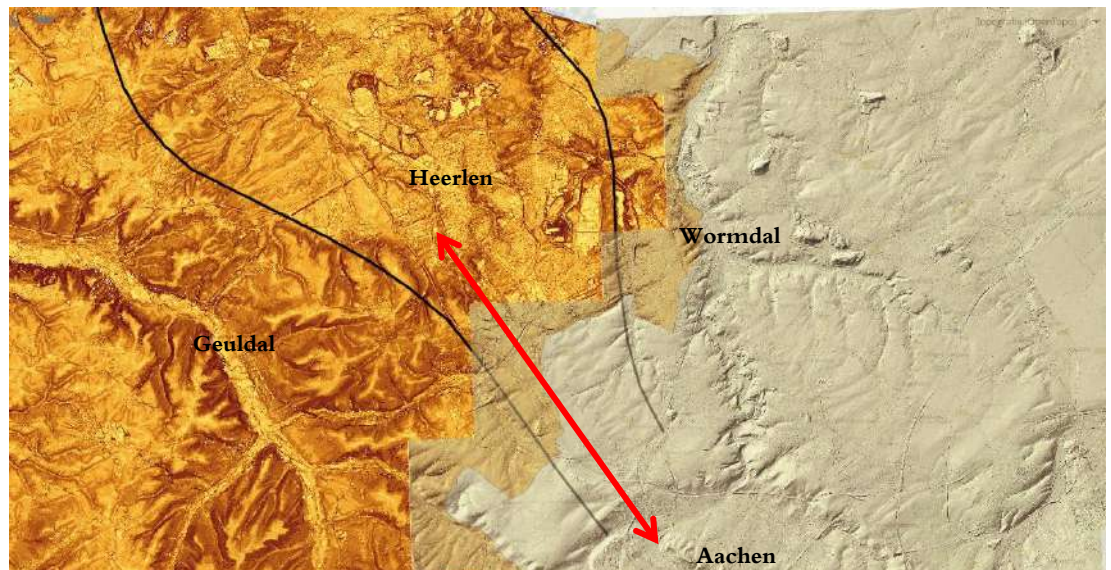
1.1 Zoekgebieden windenergie versus dominante structuren in het landschap van Parkstad Zuid

De dominante structuren in het landschap zijn bepaald door die visuele-ruimtelijke eigenschappen van het landschap die op (boven)regionaal schaalniveau richtinggevend zijn en zijn geweest voor de ontwikkeling en het gebruik van het landschap.

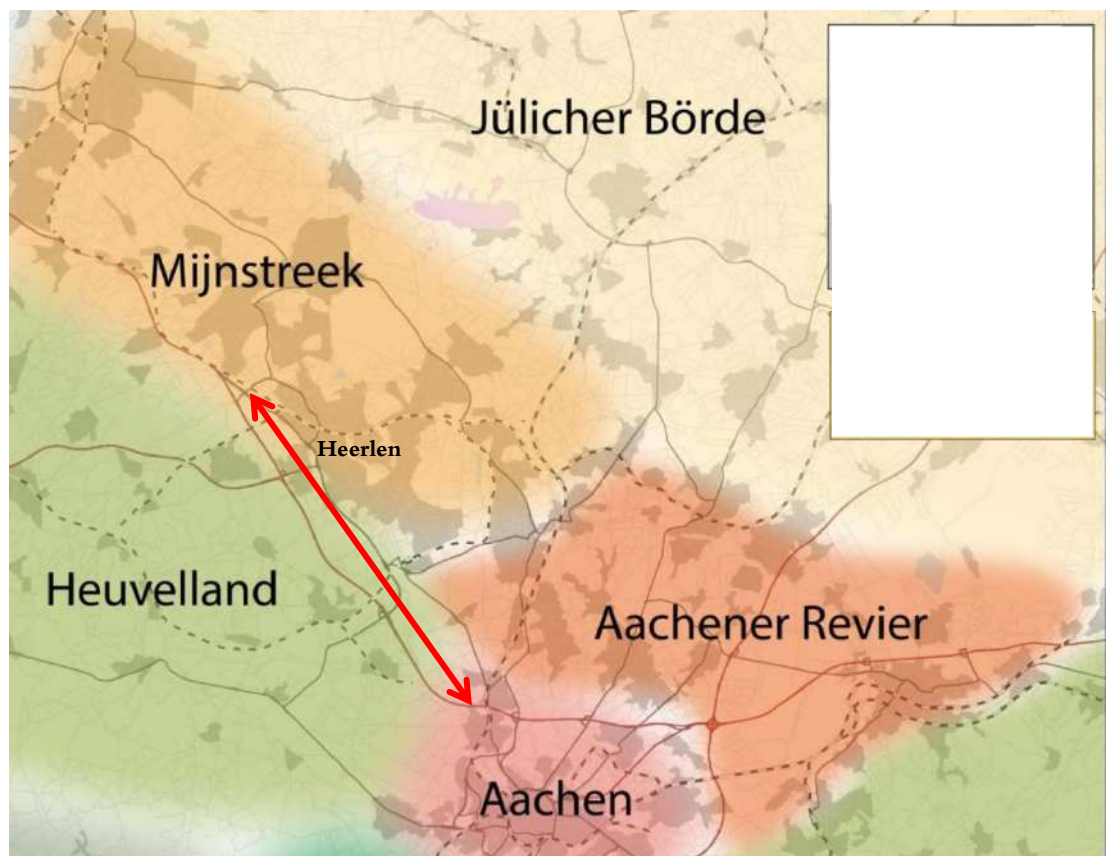
- Reliëf: Het zoekgebied Parkstad Zuid ligt in het reliëf dominant noordwest-zuidoost georiënteerd op de waterscheiding tussen het Wormdal-complex aan de ene zijde en het Geuldal-complex aan de andere zijde. De waterscheiding wordt gevormd door een langgerekt plateau met daarop de bedrijventerreinen Avantis-Trilandis en de Beitel, de A76 en de al aanwezige windturbines (DE). Het plateau wordt tevens aan weerszijden begrensd door twee breuken in de aardkorst (de Feldbiss aan de noordzijde en de Kunraderbreuk aan de zuidzijde; breuken die ook geologisch een scheiding hebben gecreëerd in het landschap).
- Energielandschap: De ligging van de breuklijnen in de aardkorst en de aanwezigheid van bruinkool en steenkool in de ondergrond hebben ertoe geleid dat bovengronds een sterk landschappelijk onderscheid heeft kunnen ontstaan als gevolg van mijnbouw. De zoekgebieden van Parkstad Zuid liggen geologisch zodanig dat ze zich voegen naar het door de voormalige mijnzetels gevormde stedelijke landschap van Parkstad en het Aachener Revier. Dit landschap staat in vele opzichten in contrast met het meer 'idyllische' Nationaal Landschap Zuid-Limburg (NLZL) waar natuur, landbouw, cultuurhistorie en recreatie de boventoon voeren. Nu het fossiele energielandschap als geheel de transitie van kolenmijnbouw naar duurzame energie opwek doormaakt ontstaan kansen voor het herdefiniëren van de identiteit van het gebied, waarbij energie opwek een kenmerkend onderdeel blijft van het contrast met het aangrenzende NLZL.
- Overgang stad-land: Het stedelijk gebied van Parkstad en de aangrenzende agglomeratie van Stadt Aachen vormen de tegenhanger van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. De zoekgebieden liggen geclusterd binnen en tegen het stedelijk gebied, zodanig dat ze tot de stedelijke omgeving te rekenen zijn. De positionering van de windturbines op de overgang stedelijk-landelijk is goed gekozen. Ze staan daarbij buiten het Nationaal Landschap als idyllisch beleavingslandschap en in het stedelijk gebied die hier wordt bepaald door bedrijventerreinen. De overgang tussen Nationaal Landschap en het stedelijk gebied van Parkstad ligt noordwest-zuidoost georiënteerd, met dank aan de hoofdinfrastructuur tussen Parkstad en Aachen, zodat de overgang in het reliëf hier versterkt wordt in het door de mens geschapen landschap.
- Hoofdinfrastructuur: Het zoekgebied Parkstad Zuid ligt in de bundeling van oude en nieuwe hoofdinfrastructuur tussen Parkstad en Aachen. De infrastructuur draagt hier tevens bij aan het creëren van een scherpe grens tussen stad en land. De positionering van windturbines kan het contrast tussen stedelijk gebied en NLZL versterken. Het bundelen van infrastructuur en grootschalig energie opwek past in dat kader goed bij elkaar. Ook de infrastructuur ligt noordwest-zuidoost georiënteerd en volgt de scheiding Wormdal-complex / Geuldal-complex.

Conclusie

De dominante structuren in het landschap liggen noordwest-zuidoost georiënteerd in het landschap. De opstelling van windturbines dient zich te voegen naar deze oriëntatierichting. Daarnaast bestaat er een sterk contrast tussen stad en land enerzijds en energielandschap en NLZL anderzijds. Deze heldere scheiding dient overeind te blijven. De A76 vormt daarbij de 'natuurlijke' scheiding. Windturbines westelijk van deze snelweg voegen zich daarom slecht naar de aanwezige kernkwaliteiten en de identiteit van het gebied dan windturbines oostelijk van de snelweg die daar juist kernkwaliteiten en identiteit kunnen versterken, mits goed geplaatst.

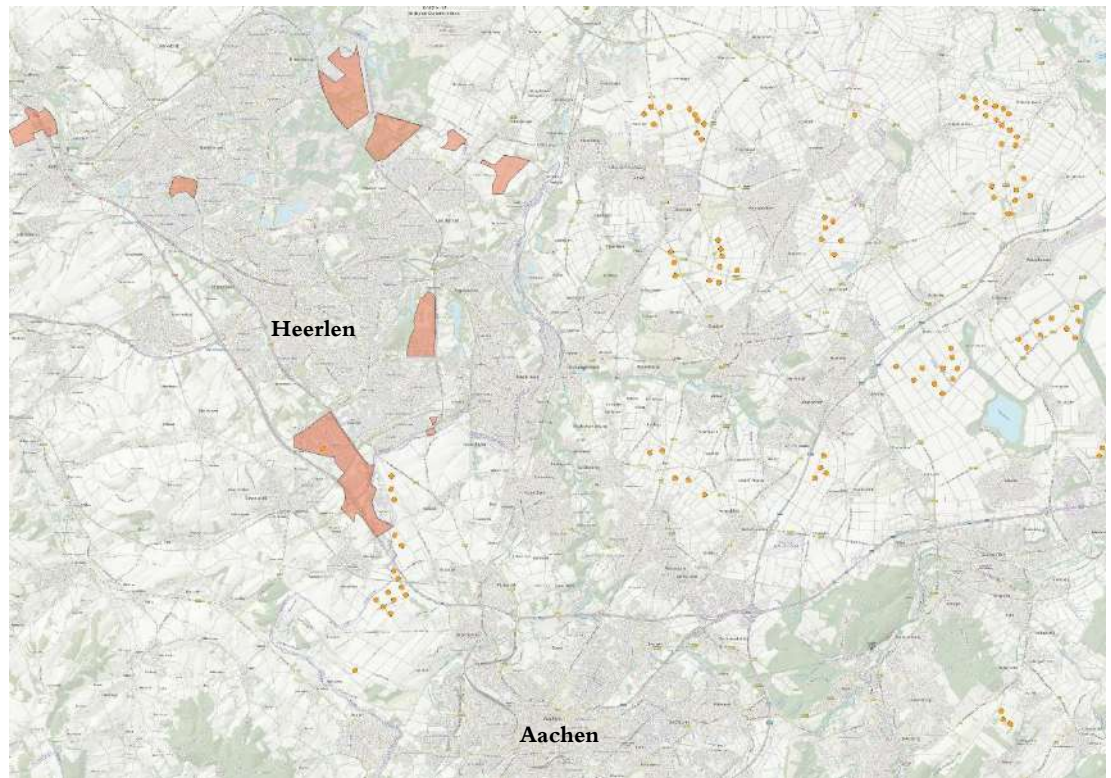
Figuur 2: Hoofdrichting landschap op basis van reliëf met rechts het Wormdal-complex en links het Geuldal-complex. De zwarte lijnen betreffen de Feldbiss (rechts) en de Kunraderbreuk (links).

Figuur 3: Indeling van de regio in landschappen op de schaal van het drielandenpark.

1.2 Windparken Parkstad Zuid versus windparken in de (Eu)regio

Windmolens zijn in Parkstad een zeldzaamheid. De aanwezige molens betreffen ‘verouderde’ en/of kleine modellen, zodat ze niet representatief staan voor het huidige vraagstuk uit de RES1.0. In het aangrenzende Aachener Revier en de Jülicher Börde staat een groot aantal clusters van windturbines. Veelal betreft het semi- lijn- en vlakopstellingen, waarbij de bestaande ontsluiting en kavelindeling van het agrarisch gebied leidend is. In tegenstelling tot de zoekgebieden in Parkstad staan alle windturbines in redelijk grootschalig open agrarisch gebied.

Figuur 4: Opstellingen van windturbines in het Aachener Revier en de Jülicher Börde (oranje stippen). Semi- lijn- en vlakopstellingen domineren. De zoekgebieden uit de RES 1.0 (transparant rode vlakken) sluiten wat betreft spreiding goed aan op de Duitse windparken.

Als gevolg van de afstand tot een windpark die nodig is om een windpark volledig te kunnen overzien, lijken de windturbines veelal wel in lijn of grid te staan, terwijl dit in het bovenaanzicht niet zo is. Dit wordt vooral veroorzaakt door de verhouding afstand tot en hoogte van de masten gevolgd door de situatie dat de locatie van de voet van de mast als gevolg van de glooiingen in het terrein niet goed zichtbaar is, waardoor de onderlinge positionering vaag blijft.

Ter hoogte van Avantis staat een vijftal windturbines die afhankelijk van de hoek van waarneming worden beleefd als één of als twee lijnopstellingen. In de directe nabijheid daarvan, tussen Bocholtz en Laurensberg is een cluster van kleine windturbines aanwezig, maar van een veel plomper model als de iele windturbines bij Avantis. De aanwezigheid van het cluster tussen Bocholtz en Laurensberg wordt daardoor veel intenser ervaren als het andere cluster. De lengte van mast en wieken zijn daarin bepalend, bij een breedte van beide onderdelen die verhoudingsgewijs niet veel verschil kent met de iele masten op Avantis.

Windturbines staan, zo lijkt het in de wegbeleving, vaak aan de landsgrens. Windturbines zijn in de euregio echter nergens bewust als poort/ entree benut. Ook voor het zoekgebied Parkstad Zuid ligt dit niet voor de hand. (Zuid-)Limburg promoot zich nadrukkelijk om het ‘ongerepte’ heuvellandschap en als aantrekkelijke woonomgeving. Het benutten van windturbines om een soort poort te creëren in de A76 en daarmee een visitekaartje voor de regio af te geven, past hier niet bij.

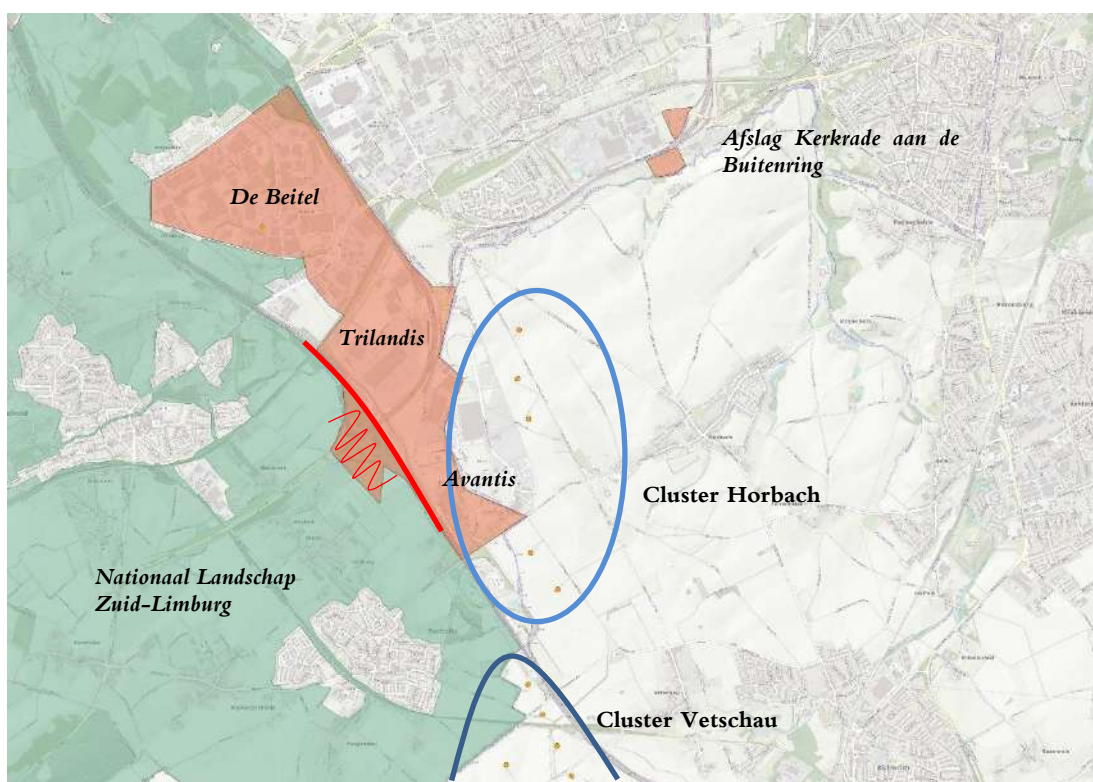
Conclusie

Voor het creëren van de illusie van een lijn- of vlakopstelling is het niet noodzakelijk dat de windturbines exact op een rij staan. In het Aachener Revier zijn vlakopstellingen dominant aanwezig. Avantis biedt potenties voor het creëren van een schijnbare vlakopstelling met de windturbines aan de Duitse zijde van de grens. Eenheid in uitstraling van de windturbines is daarbij wel noodzakelijk. Het zoekgebied aan de Hamstraat ligt minder voor de hand, omdat dit leidt tot een solitaire opstelling. Het creëren van een poortopstelling met windturbines aan de A76 geeft een verkeerd signaal af met betrekking tot de uitstraling van de regio.

2. Windturbines in Parkstadverband

Op basis van de beschouwing van windparken in (Eu)regionaal verband kunnen de volgende landschappelijke uitgangspunten worden gedefinieerd voor Parkstad Zuid:

- Landschappelijk vormt de A76 de 'grens' tussen het Heuvelland en de stedelijke agglomeratie Parkstad-Aachen. Windparken zijn, mede gezien de historie als mijnstreek alleen in de agglomeratie gewenst.
- (semi-) vlak- en rijopstellingen hebben de voorkeur, waarbij de dominante oriëntatierichting door het landschap is opgelegd, namelijk noordwest-zuidoost.
- De windturbines op Avantis vormen een meekoppelkans voor het creëren van een vlakopstelling. Afstemming van het type en de eigenschappen van de windturbines, is daarbij gewenst.

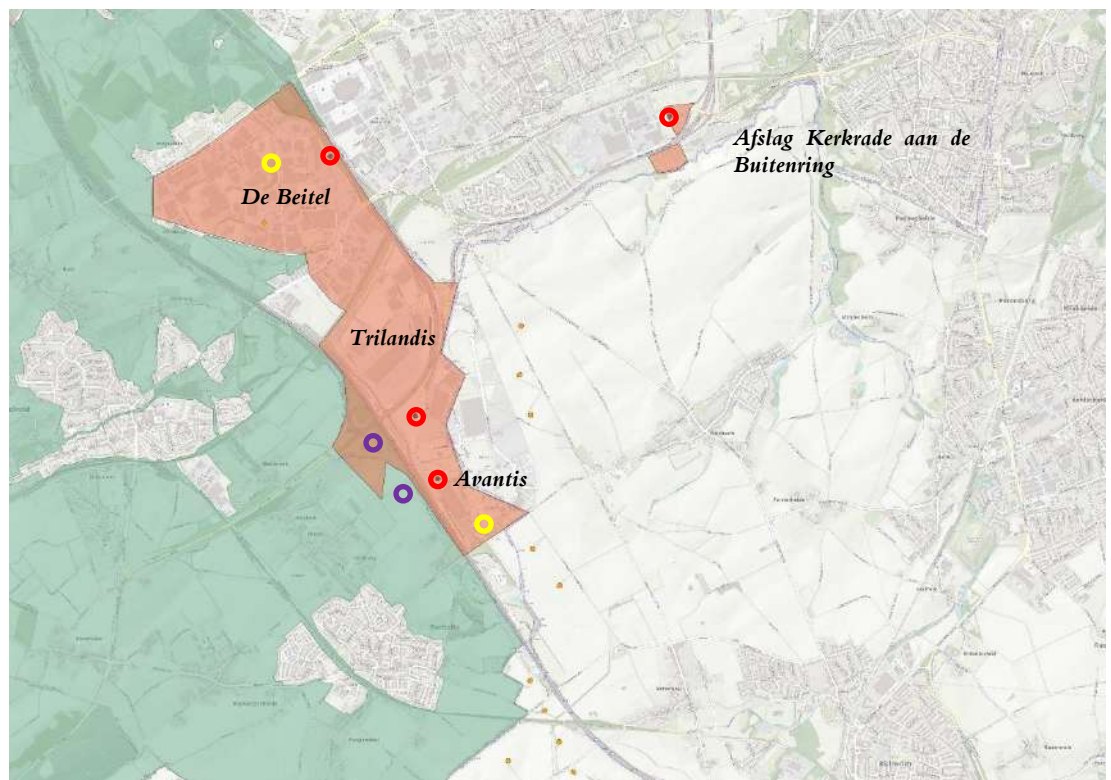
Figuur 5: Ligging van de zoekgebieden voor windparken in Parkstad Zuid (transparant rood) ten opzichte van de windparken net over de grens. Het zoekgebied aan de westkant van afslag Simpelveld is landschappelijk niet gepast, omdat de A76 zelf landschappelijk de scheiding vormt tussen stad en land en tussen energielandschap en NLZL.

In tegenstelling tot de Aachener Revier en de Jülicher Börde maakt het agrarisch buitengebied in Parkstad Zuid geen onderdeel uit van het zoekgebied. De zoekgebieden in Parkstad Zuid die in aanmerking komen bestaan uit resthoeken op de bedrijventerreinen Beitel, Avantis en Trilandis, een tweetal plekken rondom de afslag Kerkrade op de Buitenring en enkele restruimtes westelijk van de afslag Simpelveld in de A76 (zie figuur 5). Dat houdt in dat de landschappelijke vrijheid om te komen tot een optimale opstelling van windturbines beperkt is tot de beschikbare vrije hoeken binnen de zoekgebieden en de bereikbaarheid daarvan voor het materieel dat benodigd is om

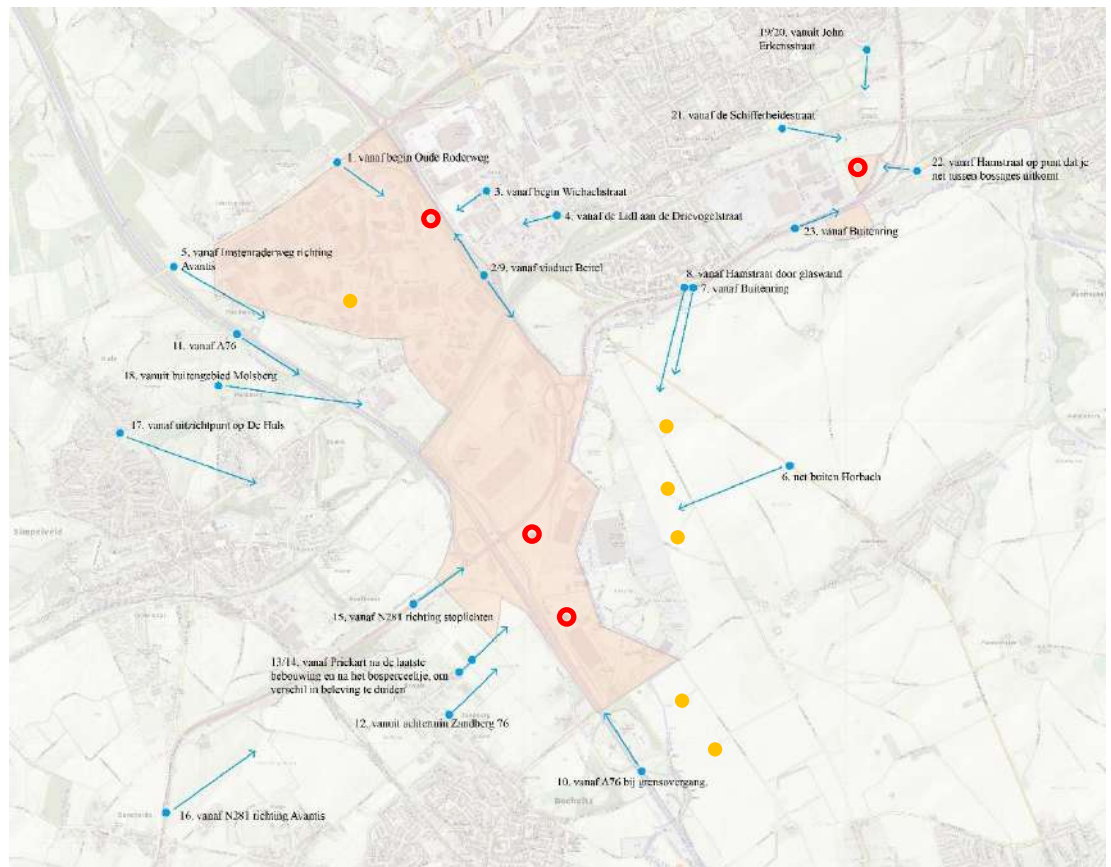
windturbines op te bouwen en af te breken. Deze vrije hoeken dienen daarnaast groot genoeg te zijn voor het oprichten van de hijsopstelling en de daarbij benodigde veiligheidszone.

In figuur 6 zijn de locaties geduid die in beginsel geschikt zijn voor het oprichten van windturbines. De rode locaties bieden sowieso mogelijkheden. Van de gele locaties is dit nog niet duidelijk. Voor de windturbine op bedrijventerrein De Beitel heeft de realisatie van een tweetal masten de voorkeur om tot een clustering te komen. Op Avantis is dit geen noodzaak omdat de positionering van de twee windturbines zodanig is, dat ze van een afstand een gevoelsmatige eenheid vormen met de windturbines aan de Duitse zijde van de grens.

De solitaire windturbine aan de Buitenring nabij afslag Kerkrade staat enigszins verloren in het landschap. Het dominant horizontale landschap biedt hier geen aanknopingspunten voor de landschappelijke integratie van een dominant verticale windturbine. Landschappelijke integratie ontstaat pas indien binnen het nabijgelegen zoekgebied Dentgenbach een lijn- of vlakopstelling wordt gerealiseerd. Vanaf dat moment gaat een windturbine bij afslag Kerkrade fungeren als ruimtelijk verbindende schakel met het cluster bij Avantis en ontstaat een patroon in het landschap.

Figuur 6: De voorgestelde locaties voor de plaatsing van windturbines (rood) en twee aansluitend kansrijke locaties (geel) waarvan (nog) niet duidelijk is of deze haalbaar zijn. Als terugvaloptie is ook nog een tweetal locaties westelijk van de A76 in overweging, maar deze zijn landschappelijk gezien niet kansrijk.

Figuur 7: Deze kaart geeft de locaties weer van waaraf de visualisaties gemaakt zijn. De nummers refereren aan de visualisaties op de volgende bladzijden. In rood de geplande windturbines, in oranje de bestaande windturbines aan Duitse zijde en de kleine bestaande windturbine op De Beitel.

Locatiekeuze – De Beitel

De keuze van de beide locaties binnen het zoekgebied van De Beitel is zodanig, dat de exacte locatie van de windturbine onzichtbaar blijft vanuit het openbaar domein. Het betreft één kansrijke locatie op het terrein van Wegenbouw Kurvers (Z5 – WGT-1) en een mogelijk tweede locatie op het terrein van Nippon Carbide (Z5 – WGT-2). De windturbines staan gepositioneerd achter bestaande groenstructuren en bestaande bedrijfspanden, op afstand van de openbare weg. Het voordeel daarvan is, dat de windturbines zich niet hoeven te voegen naar de maat- en schaalverhouding van de bedrijventerrein zelf, maar zich kunnen voegen naar de regionale schaal van landschappelijke hoofdstructuren.

De visualisaties op de volgende bladzijdes geven inzicht in het beeld van de windturbine (Z5 – WGT-1) op het terrein van Wegenbouw Kurvers.

Visualisatie 1: Uitzicht vanuit noordelijke richting vanaf het begin van de Oude Roderweg aan de zijde van de Imstenraderweg. Vanuit deze richting wordt de windturbine vooral als solitair object ervaren en blijven de andere windturbines (bij Avantis) buiten beeld. Met het eventueel oprichten van nog minimaal 1 windturbine op De Beitel kan de beleving van een cluster worden gerealiseerd.

Visualisatie 2: Uitzicht op de windturbine vanaf het viaduct in de Beitel, over de N281. Gezien de afstand tot de windturbine wordt deze onderdeel van het ritme van masten dat reeds aanwezig is.

Visualisatie 3: Vanaf het bedrijventerrein oostelijk van de N281 is de windturbine prominent in beeld, boven de groene rand van De Beitel. Clustering met meerdere windturbines heeft hier de voorkeur, om het contrast met de horizontale lijnvoering van het landschap te verzachten. Dit heeft ook gezien vanaf de Rode JC Ring bij het stadion de voorkeur, omdat anders een rommelig beeld gaat ontstaan met een diversiteit aan (reclame)masten op de voorgrond.

Visualisatie 4: De Drievogelstraat in Kerkrade-West biedt een wat diffuus beeld van de windturbine, omdat deze gezien het verschil in afstand mee gaat tellen in het ritme van de lantaarnpalen. Op deze locatie vormt de windturbine geen hinderlijk object op de horizon.

Visualisatie 5: Vanaf de Imstenradenweg gezien, nabij het viaduct over de A76, lijkt de windturbine op De Beitel een relatie te leggen met de windturbines op Avantis. Ze worden daardoor als een soort eenheid ervaren. Dit wordt versterkt doordat hetzelfde model windturbine wordt toegepast.

Locatiekeuze – Avantis

Het bedrijventerrein Avantis heeft een groen karakter met een heldere structuur. Zo liggen alle bedrijven, gezien vanuit de richting Simpelveld en Bocholtz achter een aaneengesloten groenstructuur die zich in het beeld manifesteert als groene wand. Ook de windturbines aan de Duitse zijde van de grens worden zo ervaren. De overgang tussen het nationaal landschap en het bedrijventerrein heeft zodoende een natuurlijk karakter. Door ervoor te kiezen de nieuwe windturbines (Z1 Oost – WTG-1 en Z1 Oost – WTG-2) ook achter een groene wand te plaatsen worden ze ervaren als onderdeel van het bedrijventerrein en niet als onderdeel van het nationaal landschap. Daarnaast worden de nieuwe windturbines ook ervaren als behorend tot het cluster dat al aan de Duitse zijde van de grens aanwezig is. De windturbines aan de Duitse zijde van de grens staan in het open agrarisch gebied bij Horbach. Voor de weggebruiker is het niet duidelijk waar de nieuwe windturbines aan Nederlandse zijde exact staan. Anders gezegd, ze lijken op of achter Avantis te staan, zodat ze beleefd worden als een natuurlijk onderdeel van een cluster windturbines rondom het bedrijventerrein.

Visualisatie 6: Vanaf de Horbacher Strasse tussen Horbach en de grens is het reeds bestaande cluster windturbines goed zichtbaar. De bij Avantis voorgestelde windturbines (centraal op de achtergrond) passen naadloos in het cluster en zullen, wanneer een vergelijkbaar model turbine wordt gekozen, van deze afstand als een ruimtelijk samenhangend geheel worden ervaren.

Visualisatie 7: Vanaf de Buitenring gezien maken de nieuwe windturbines (rechts in beeld) een natuurlijk onderdeel uit van het cluster windturbines aan de Duitse zijde van de grens en staan ze min of meer in lijn met de twee meest zuidelijke windturbines (links op de achtergrond).

Visualisatie 8: De parallelweg langs de Buitenring die als ontsluiting van de woonwijk Gracht/Grachterheide dient wordt geflankeerd door een glazen geluidwering met een verticale lijnvoering. De windturbines worden ook vanuit deze positie ervaren als één ruimtelijk samenhangende cluster. De twee nieuwe windturbines op Avantis staan rechts in de visualisatie.

Visualisatie 9: De windturbines op Avantis, gezien vanaf het viaduct Beitel over de N281. De windturbines vallen hier grotendeels weg achter de robuuste groenstructuren langs de provinciale weg. De beide turbines die in het zicht van de weggebruiker staan, betreffen de reeds bestaande turbines aan de Duitse zijde van de grens. De beide nieuwe windturbines zijn vanaf deze locatie niet zichtbaar.

Visualisatie 10: Wie via de A76 Nederland binnenrijdt ziet aan de rechter zijde de windturbines aan de Duitse zijde van Avantis staan. De windturbines aan Nederlandse zijde maken het geheel af en vormen zo een herkenningspunt voor afslag Simpelveld en de entree naar Parkstad. Links van de weg blijft de openheid van het Nationaal Landschap gehandhaafd, zodat een fraai contrast ontstaat met het stedelijk gebied van Heerlen en Parkstad.

Visualisatie 11: In oostelijke richting rijdend op de A76 komen de windturbines geleidelijk in beeld vanaf het Imstenraderbos. Ze worden vanuit deze richting vooral ervaren als cluster aan de Duitse grens. Doordat ze allemaal links van de weg staan, ontstaat geen dissonant met het andere model windturbines rechts van de snelweg op Duits grondgebied.

Visualisatie 12: Uitzicht over het buitengebied tussen Bocholtz en Avantis, gezien vanuit de tuin van Zandberg 76. De bestaande windturbines aan de Duitse zijde van de grens bij Avantis vallen weg achter de bomen. De voorgestelde windturbines aan de zijde van de A76 staan iets dichterbij en komen daardoor boven de bomen uit. Dit hoeft niet als hinderlijk te worden ervaren, zeker niet omdat het er twee zijn en daardoor een soort balans bestaat ten aanzien van de meer horizontale oriëntatie van de groenstructuren. Het nachtelijke knipperlicht op de windturbines kan wel als hinderlijk worden ervaren.

Visualisatie 13: Vanuit de bebouwde omgeving zijn de windturbines slechts beperkt zichtbaar, zoals hier aan het einde van het bebouwingslint aan de Prickart in Bocholtz. De wieken draaien kalm hun rondjes en komen daarbij elke keer deels boven de bomen uit. In de winter zijn de windturbines iets beter zichtbaar.

Visualisatie 14: Iets verder op de Prickart, in noordelijke richting voorbij het bosperceel, is pas een volledig overzicht aanwezig op de windturbines aan Nederlandse en Duitse zijde van de grens bij Avantis. De verschillende windturbines worden als een duster ervaren.

Visualisatie 15: Vanaf de N281, komende vanaf Baneheide, is de beleving gelijkwaardig als aan de Prickart. De windturbines markeren zo vanuit het Heuvelland de ligging van Parkstad en daarmee de overgang naar stedelijk gebied.

Visualisatie 16: Vanuit het Heuvelland gezien zijn de windturbines niet pas nabij de A76 zichtbaar, maar reeds eerder vanaf nabijgelegen plateaus zoals hier op de N281 bij Baneheide. De windturbines aan Nederlandse en Duitse zijde worden daarbij als één samenhangend geheel ervaren.

Visualisatie 17: De zichtbaarheid van de windturbines vanuit het landschap is ook afhankelijk van de oriëntatie van de hellingen en de aanwezige groenstructuren. Op een uitzichtpunt, zoals hier aan de Sint Remigiusstraat in Simpelveld, zijn de windturbines bijvoorbeeld nauwelijks zichtbaar. Links in de verte komen net bovenkanten van windturbines boven het groen uit, maar ze verstoren het uitzicht niet.

Visualisatie 18: Iets verderop ten opzichte van visualisatie 17, aan de Molsberg ligt de helling net anders georiënteerd en zijn de windturbines op de achtergrond zichtbaar. Links is de nieuwe windturbine op De Beitel zichtbaar, met het kleinere bestaande model er rechts naast. Recht vooruit staan de windturbines aan de Duitse zijde van de grens, met rechts de twee geplande windturbines aan de Nederlandse zijde. Om eenheid te creëren op de horizon is het wenselijk om de kleine windturbine op De Beitel te vervangen door een groot model, zoals de nu geplande windturbine.

Locatiekeuze – Buitenring thv afrit Kerkrade

Alhoewel deze locatie zich niet direct leent voor een windturbine is weloverwogen een keuze gemaakt voor de plaatsing daarvan binnen het zoekgebied. De landschapsbeleving van de automobilist speelt daarbij een doorslaggevende rol. De blik van de automobilist is namelijk dominant richting Duitsland gericht, omdat daar het uitzicht is. Een windturbine in het zoekgebied aan de Crombacherbeek zou daarbij als hinderlijk element in het landschap worden ervaren.

Overwogen is ook of de windturbine onderdeel kan zijn van afslag Kerkrade en zo onderdeel kan zijn van de entree van de gemeente. Nadeel daarbij is dat in verband met de oriëntatie en de verkeersveiligheid op de rotondes de nabij beleving een belangrijke rol speelt. Automobilisten ervaren daardoor vooral een reusachtige paal bij de afslag en niet zozeer een windturbine. Om die reden is afgeraden de windturbine aan de afslag zelf te plaatsen.

De oplossing kan worden gevonden door de reeds aanwezige groenstructuren van het voormalige voetbalterrein te benutten om de windturbine (Z3 – WTG-1) uit de invloedssfeer van de afslag te halen. De windturbine wordt daarmee voor de passant een logisch onderdeel van het ernaast gelegen bedrijventerrein, zoals dat ook op De Beitel en op Avantis het geval is. Samen met het zoekgebied bij Dentgenbach wordt zo een stukje eenduidigheid in het landschap en de landschapsbeleving van Parkstad (Zuid) gecreëerd: windturbines en bedrijventerreinen horen bij elkaar en dienen als integraal samenhangend geheel benaderd te worden.

Visualisatie 19: Gezien vanuit de woonwijk Kaalheide (John Erkensstraat t.h.v. 1) staat de windturbine aan de Hamstraat als solitair element aan de horizon. De overige windturbines zijn niet in het zicht. De windturbine vormt daarmee een vreemd element in het landschap. Vanuit de meeste woonstraten zijn overigens alleen de bewegende wieken zichtbaar boven de huizen.

Visualisatie 20: vrijwel hetzelfde standpunt als hierboven, maar nu met doorzicht langs de woning, zodat de windturbine zichtbaar is zoals deze in de tuinen aan de rand van de wijk in potentie zichtbaar is. Het daadwerkelijke zicht op de windturbine is uiteraard ook afhankelijk van de tuinrichting, maar zichtbaar is de turbine zondermeer. De windturbine staat hier als vreemd element in het landschap. Daarbij kan het knipperlicht van de windturbine 's-nachts als storend worden ervaren.

Visualisatie 21: Vanaf de Schifferheidestraat is de rotor zichtbaar boven de beplantingen. De meeste weggebruikers zal dit ontgaan, omdat hun blik op de andere zijde van de straat is gericht. Aan die zijde is ruimer uitzicht aanwezig en ontbreekt de forse steilrand, zoals die hier op de foto zichtbaar is.

Visualisatie 22: De windturbine, gezien vanaf de Hamstraat vanuit Kerkrade, net voor de aansluiting op de Buitenring. Hier vormt de windturbine een soort baken voor de Buitenring. Links buiten beeld zijn in de verte ook de windturbines van Avantis zichtbaar, zodat de aanwezigheid van een windturbine vanuit deze zijde niet direct als onlogisch wordt ervaren. Ditzelfde geldt indien in de toekomst ook bij Dentgenbach windturbines worden geplaatst.

Visualisatie 23: De Buitenring in oostelijke richting met links het bedrijventerrein Willem Sophia en recht vooruit afslag Kerkrade. De windturbine wordt hier min of meer ervaren als onderdeel van het bedrijventerrein.

3. Landschappelijke inpassing windturbines ter plekke

Naast de clustering van de windturbines en het creëren van samenhang in uitstraling van de windturbines is het van belang aandacht te hebben voor de nabijbeleving. Hoe wordt de voet van de windturbine ervaren vanuit de directe omgeving? Op navolgende kaarten wordt inzicht gegeven in de mogelijkheden voor de landschappelijke inpassing van de windturbine binnen de landschappelijk structuren ter plekke. De landschappelijke inpassing is nog niet volledig uitgekristalliseerd, maar verbeeld een denklijn die bij de nadere positionering van de turbines in relatie tot het vigerende beleid en regelgeving en de benodigde ruimte voor opbouw en afbraak van de windturbine wordt uitgewerkt.

Landschappelijke inbedding Z5 - WTG-1

23-07-2021

De potentiële locatie voor de windturbine is ter plekke van de sorthoop

Het begroeide gronddepot op het naast gelegen terrein

Ook tussen Oude Roderweg 23 en 25 blijft de voet van de windturbine grotendeels uit het zicht

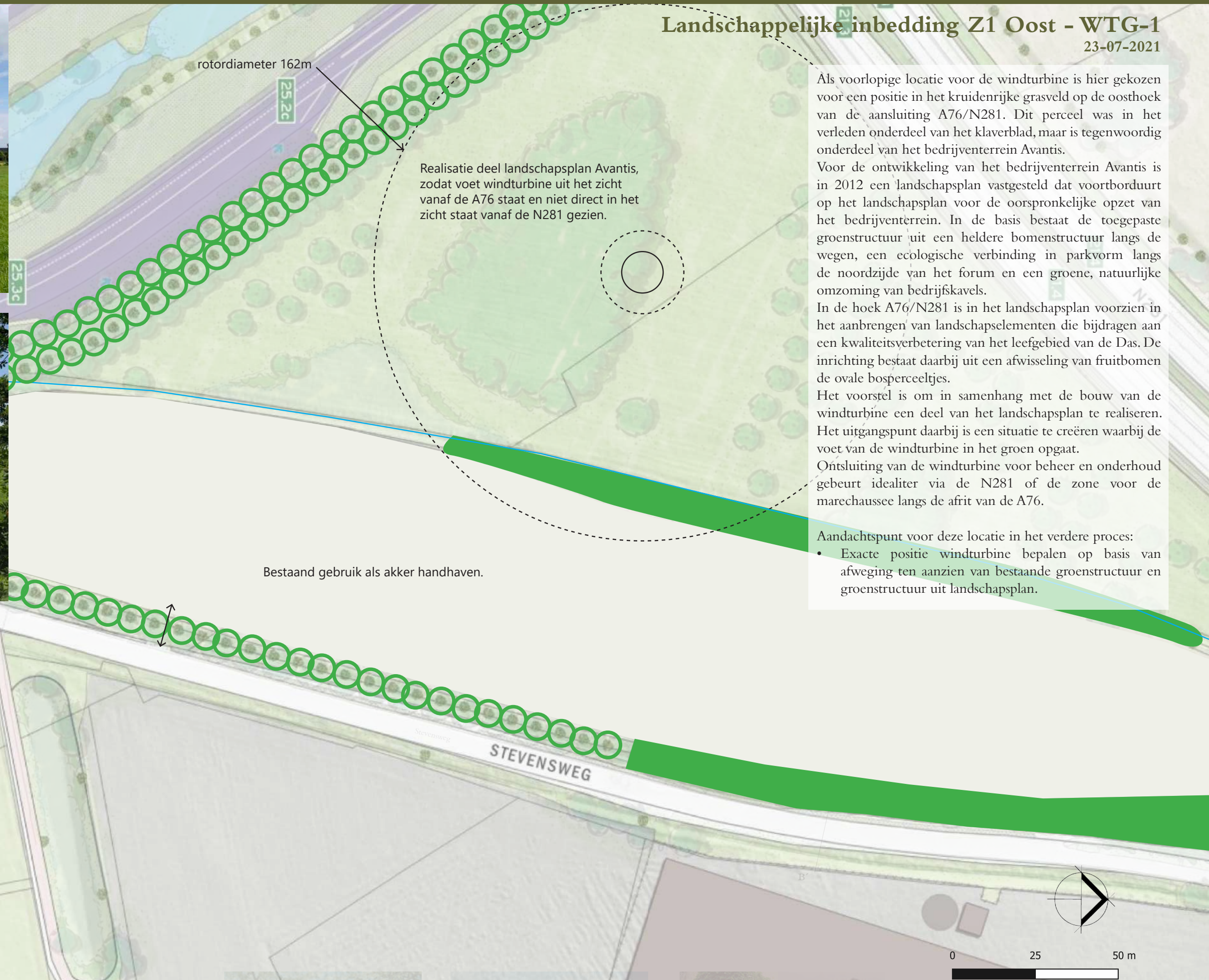

Voor de positionering van windturbine Z5 - WTG-1 is het perceel van Wegenbouw Kurvers kansrijk. De voorlopige locatie van de windturbine is bepaald op basis van de draaicirkel van de rotor en gesprekken die met Wegenbouw Kurvers en omliggende bedrijven gevoerd zijn. Als tegenprestatie ziet Wegenbouw Kurvers mogelijkheden om hun eigen terrein uit te breiden in noordelijke richting. Dit terreingedeelte vormt nu een begroeid gronddepot en behoort bij het bedrijf aan Oude Roderweg 23. Het gronddepot heeft geen aan dit bedrijf gerelateerde functie en is het resultaat van de bouw van het aanwezige pand. Het terrein wordt door Wegenbouw Kurvers gebruikt voor (tijdelijke) opslag van grondstoffen. De locatie van de windturbine is nagenoeg onzichtbaar als gevolg van de positionering van bedrijfspanden, een wand van betonblokken en de houtkant op het steile overgangstalud naar de N281 (tot 10 meter hoogteverschil). Landschappelijke inpassing binnen de dynamiek van het bedrijfspand is niet reëel. Hier is slechts een beschermde rand rondom de paal nodig ten aanzien van het groot materieel dat hier rond rijdt. De bestaande randen van het terrein blijven ongewijzigd, zodat de windturbine alleen van grote afstand waarneembaar is voor omwonenden en passanten.

Aandachtspunten voor deze locatie in het verdere proces:

- Exacte locatie windturbine mede in relatie tot bedrijfsvoering Wegenbouw Kurvers en risico's voor naburige bedrijven.
- Actuele natuurwaarden gronddepot Oude Roderweg 23 en eventuele compensatie daarvan (in combi met eventuele gemeentelijke herplantverplichting te rooien beplantingen).
- Actuele natuurwaarden houtkant langs N281 voor het geval het talud onderdeel is van het werkterrein voor de bouw van de windturbine en het herstel van de beplantingen na de bouw, zodat het terrein van Wegenbouw Kurvers en de voet van de windturbine weer uit het zicht verdwijnt.

Landschappelijke inbedding Z1 Oost - WTG-1 23-07-2021

Als voorlopige locatie voor de windturbine is hier gekozen voor een positie in het kruidenrijke grasveld op de oosthoek van de aansluiting A76/N281. Dit perceel was in het verleden onderdeel van het klaverblad, maar is tegenwoordig onderdeel van het bedrijventerrein Avantis.

Voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein Avantis is in 2012 een landschapsplan vastgesteld dat voortborduurde op het landschapsplan voor de oorspronkelijke opzet van het bedrijventerrein. In de basis bestaat de toegepaste groenstructuur uit een heldere bomenstructuur langs de wegen, een ecologische verbinding in parkvorm langs de noordzijde van het forum en een groene, natuurlijke omzoming van bedrijfskavels.

In de hoek A76/N281 is in het landschapsplan voorzien in het aanbrengen van landschapselementen die bijdragen aan een kwaliteitsverbetering van het leefgebied van de Das. De inrichting bestaat daarbij uit een afwisseling van fruitbomen de ovale bosperceeltjes.

Het voorstel is om in samenhang met de bouw van de windturbine een deel van het landschapsplan te realiseren. Het uitgangspunt daarbij is een situatie te creëren waarbij de voet van de windturbine in het groen opgaat.

Ontsluiting van de windturbine voor beheer en onderhoud gebeurt idealiter via de N281 of de zone voor de marechaussee langs de afrit van de A76.

Aandachtspunt voor deze locatie in het verdere proces:

- Exakte positie windturbine bepalen op basis van afweging ten aanzien van bestaande groenstructuur en groenstructuur uit landschapsplan.

Landschappelijke inbedding Z1 oost - WTG-2

23-07-2021

Voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein Avantis is in 2012 een landschapsplan vastgesteld dat voortborduurt op het landschapsplan voor de oorspronkelijke opzet van het bedrijventerrein. In de basis bestaat de toegepaste groenstructuur uit een heldere bomenstructuur langs de wegen, een ecologische verbinding in parkvorm langs de noordzijde van het forum en een groene, natuurlijke omzoming van bedrijfskavels.

Als gevolg van het doorzicht in de ecologische verbindingszone is ervoor gekozen de windturbine te plaatsen in lijn met de aanwezige bedrijfskavels. Daarmee blijft de ecologische verbinding als groen element op het bedrijventerrein ongetast. De gekozen positionering is ook zodanig dat de windturbine vanuit het pand Tesla 5 niet zichtbaar is. Overlast door schaduwwerking is evenmin aanwezig.

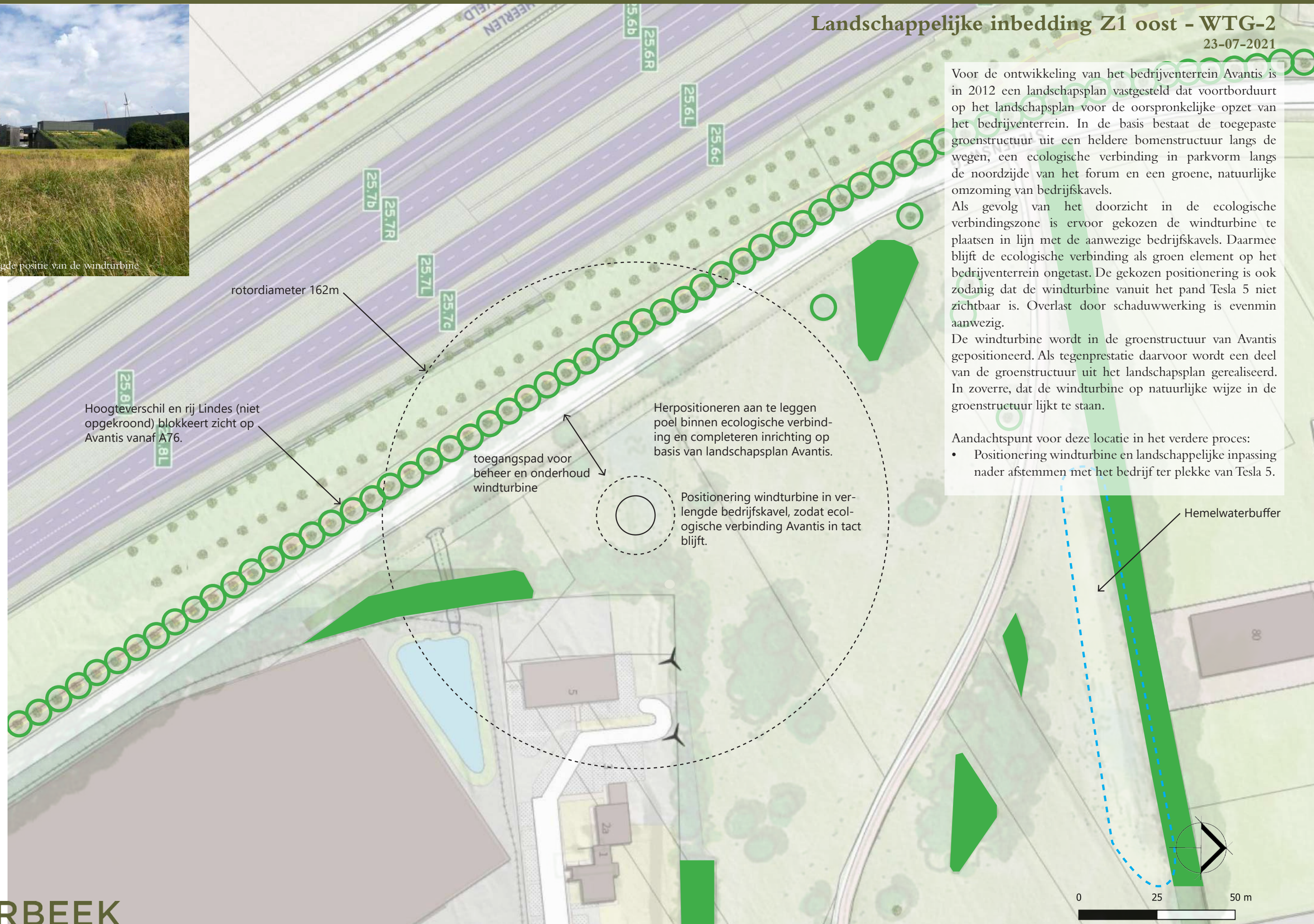
De windturbine wordt in de groenstructuur van Avantis gepositioneerd. Als tegenprestatie daarvoor wordt een deel van de groenstructuur uit het landschapsplan gerealiseerd. In zoverre, dat de windturbine op natuurlijke wijze in de groenstructuur lijkt te staan.

Aandachtspunt voor deze locatie in het verdere proces:

- Positionering windturbine en landschappelijke inpassing nader afstemmen met het bedrijf ter plekke van Tesla 5.

Rechts voor het gebouw is de beoogde positie van de windturbine

Landschappelijke inbedding Z3 - WTG-1

23-07-2021

Voor de aanleg van de Buitenring is een aantal percelen voormalige landbouwgrond omgevormd in een natuurgebied alias herdenkingsboomgaard. Ook het hier aanwezige voetbalterrein is omgevormd in een naargebied. De opgaande groenstructuren rondom het voormalige voetbalterrein zijn daarbij behouden gebleven. Deze groenstructuur biedt een fraaie groene mantel om de windturbine uit het directe zicht te plaatsen vanuit de herdenkingsboomgaard. Beide functies liggen nu eenmaal niet in elkaars natuurlijke verlengde.

Vanwege de positionering van het merendeel van de zoekgebied voor opwek van windenergie op of bij bedrijventerreinen wordt ook hier een relatie gelegd met het bedrijventerrein. Gezien de positionering van de bestaande groenstructuren is ervoor gekozen de windturbine in het verlengde van de Grisenstraat te plaatsen en via deze zijde te ontsluiten. De windturbine vormt zo een baken voor het bedrijventerrein Willem-Sophia.

Door de positionering achter de reeds aanwezige groenstructuren is de voet van de windturbine nagenoeg onzichtbaar vanuit de omgeving. Specifieke ingrepen ten aanzien van de landschappelijke inbedding van de windturbines zijn daarom niet nodig.

Aandachtspunten voor deze locatie in het verdere proces:

- De optimale locatie voor de windturbine heeft de bestemming Natuur in het provinciaal inpassingsplan voor de Buitenring en behoort tot de Goudgroene Natuurzone in het POL2014. Natuurcompensatie in de Zilvergroene Natuurzone heeft hier de voorkeur ten opzichte van verplaatsing van de windturbine naar de Zilvergroene Natuurzone, omdat deze daarmee veel meer in het zicht komt te staan vanuit de omgeving. Ook ontstaan in het laatste geval enige aandachtspunten vanuit veiligheid, omdat de rotorcirkel dan over enkele bedrijfsplanden komt te liggen.

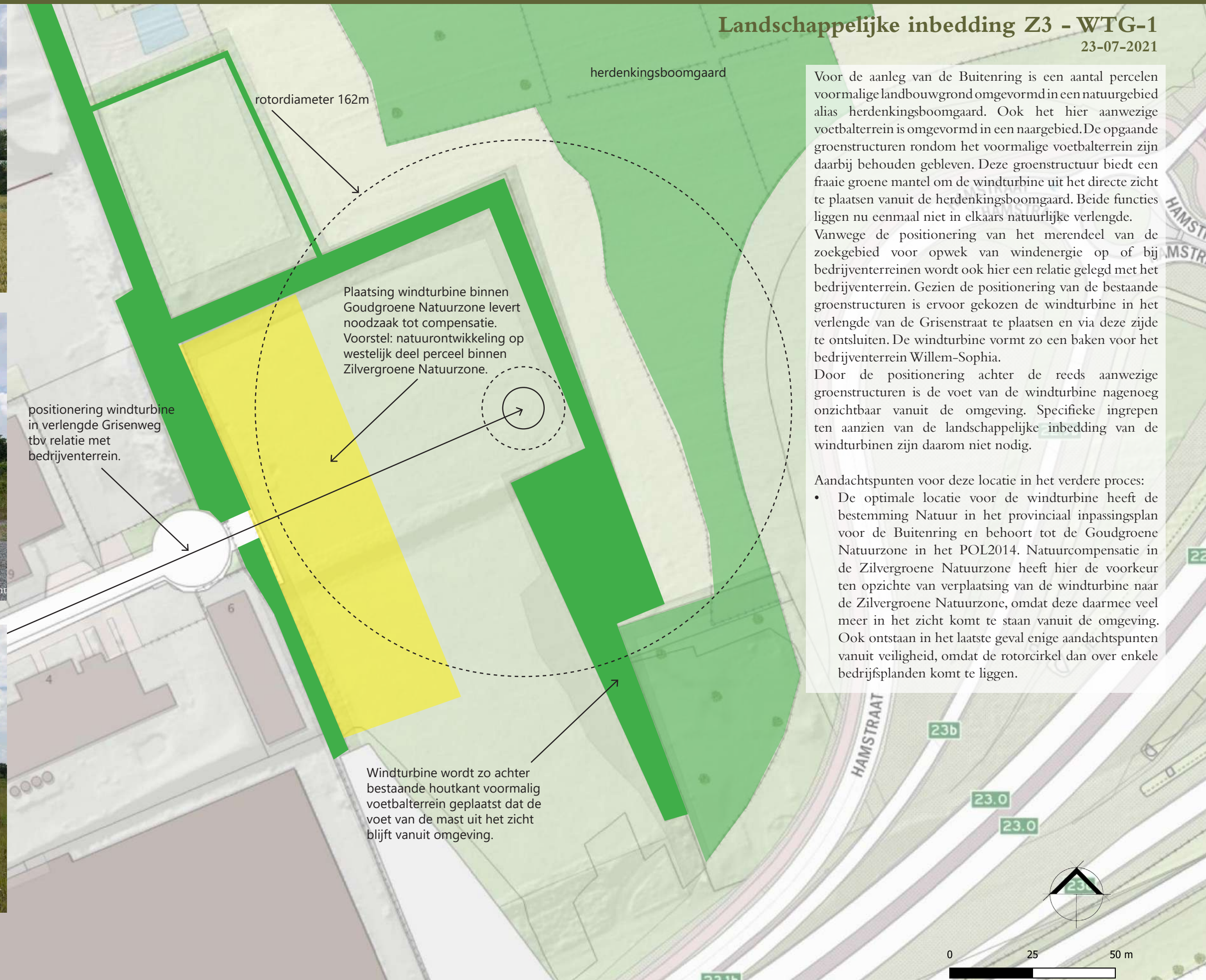
Vanaf de Frohratherweg is de voet van de windturbine niet zichtbaar.

De volwassen bomenstructuur houdt de voet van de windturbine uit het zicht.

De windturbine staat achter de houtkant op de achtergrond, zodat deze geen relatie heeft met de herdenkingsboomgaard op de voorgrond.

Bijlage 5: Verslag Bijeenkomst grondeigenaren buitengebied Bocholtz

Bijeenkomst grondeigenaren buitengebied Bocholtz

Datum: 15 juli 2021

Plaats: Harmoniezaal Philharmonie Bocholtz, Nolensstraat 5a, 6351 GL, Bocholtz

Aanwezig:

6 grondeigenaren, bezittende de meerderheid van de gronden in het zoekgebied 1D. Van de organisatie Joost van der Stappen, Bjorn Bos, Wim Fleuren (samenwerkende coöperaties)

Agenda:

Kennismaken. Het blijkt dat (naast Rijkswaterstaat) de meeste afwezigen

- verder weg wonen, of
- kleine percelen bezitten of
- met andere zaken bezig zijn (w.o. wateroverlast)

Presentatie:

- Joost van der Stappen houdt de presentatie (zie einde verslag)
- Wim Fleuren en Bjorn Bos leggen uit wat de coöperaties De Omslag en Heerlen Duurzaam doen en ook in de toekomst willen doen. Van belang is dat de gemeente Simpelveld (incl. Bocholtz) bij het gebied hoort dat door De Omslag wordt bediend en er ook rechtstreekse contacten zijn met de gemeente/wethouder.
- Onder anderen de volgende vragen werden gesteld door de grondeigenaren:
 - Worden de grondeigenaren door de Parkstad/organisatie wel serieus genomen?
 - Waarom zijn de grondeigenaren niet persoonlijk benaderd door de Parkstad/organisatie?
 - Hoeveel turbines komen er in Parkstad, en hoeveel in dit gebied?
Ons antwoord: wij hebben nu 4 turbines voorzien, op termijn maximaal 6
 - Waarom wordt er niet rechtevreeks met de bevolking contact opgenomen?
Ons antwoord: de projectorganisatie achtte dat op dit moment niet opportuun, er zou discussie/onduidelijkheid kunnen ontstaan als drie concurrerende partijen ieder naar de bevolking zou toestappen
 - Welke maat turbines komen er en hoeveel gaan die opleveren?
Ons antwoord: wij voorzien nu in totaal 4 turbines, waarvan 2 op Avantis ,met als terugvaloptie 2 vervangende turbines op buitengebied Bocholtz. De 4 turbines leveren ca. 72.000 MWh per jaar
 - Hoe zit het met de opgewekte stroom, hoe blijft deze in de regio? (onduidelijkheid over technische aansluiting Terwinselen en afnemen van stroom door omwonenden).
Ons antwoord: de opgewekte stroom wordt in het net gevoed. Dus technisch is niet vast te stellen waar de stroom precies landt. Maar Terwinselen ligt midden

in Parkstad en dus wordt de stroom ook vanuit dat punt geleverd. Administratief geldt wel dat de stroom lokaal geleverd kan worden.

- Stel een of meerdere grondeigenaren willen niet mee doen, bepalen dan de overige grondeigenaren de verdeelsleutels voor de grondvergoedingen?

Ons antwoord: Dat is wel de consequentie van de aanpak. Maar eerst zullen we er alles aan doen om de grote meerderheid van grondeigenaren mee te laten doen aan het collectieve systeem.

Conclusies:

- De aanwezigen begrijpen het systeem en bedenken eventuele sleutels voor de vergoedingenverdeling
- De aanwezigen staan positief tegenover de coöperatieve insteek met 'gesocialiseerde' grondvergoedingen

Afspraken:

- De presentatie is voor iedereen beschikbaar
- Als in december 2021 blijkt dat de coöperaties met de opdracht verder kunnen, zullen zij deze aanwezigen weer uitnodigen, plus de op 15 juli niet verschenen grondeigenaren. In drie à vier sessies moet dan gekomen worden tot een verdeelmethodek.

Presentatie grondeigenaren buitengebied Bocholtz

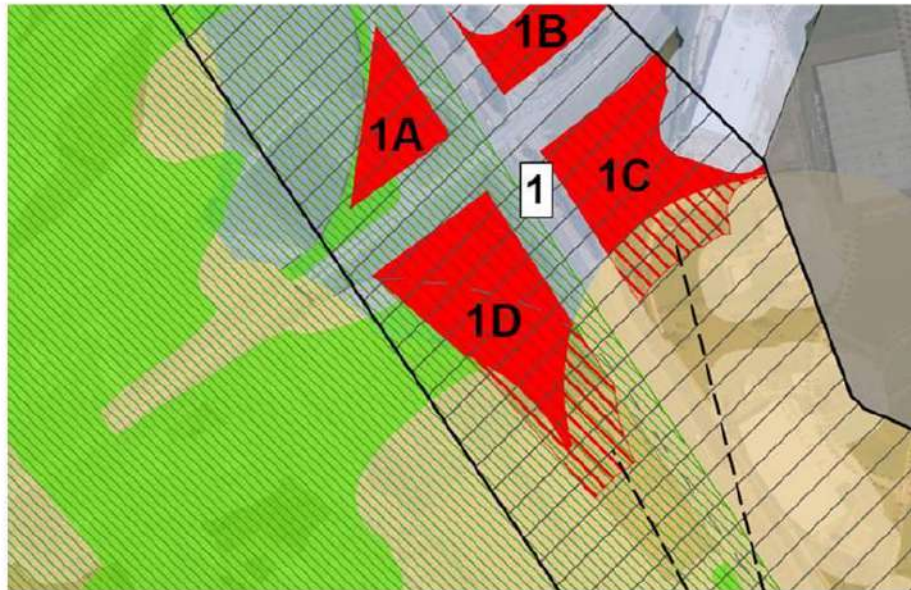
Door Joost van der Stappen, REScoop Limburg,
Wim Fleuren, Energiecoöperatie De Omslag Voerendaal
Bjorn Bos, Coöperatie Heerlen Duurzaam

- Inleiding
- Uitleg coöperatieve aanpak
- Reacties en vragen grondeigenaren

Inleiding

- Wie zijn wij? Wat is coöperatieve ontwikkeling?
- februari 2021 marktuitlevraag zuidelijke Parkstadgemeenten
- 30 juli 2021 indieningsdatum projectvoorstellen

Voorbeelden LIJN opstelling, ca 900
meter lang

Plus 2 grote of 3 kleine turbines

Opbrengst ca. €36.000 (3 kleine turbines= 3x12.000.000 KWh, 2 grote =
2x18.000.000 KWh)

Gasleiding

Benaderde grondeigenaren (naast Rijkswaterstaat)

Rood: Eigenaren gebied met concrete mogelijkheid plaatsing turbines (incl. overdraai)

Geel: gebied tussen gasleiding en rode gebied

Uitleg coöperatieve aanpak

Uitgangspunt: onderling afspraken maken!

Binnen zoekgebied = **rood**: Per jaar beschikbaar voor grondvergoeding : ca. 36.000 MWh
x €. . . (SDE-norm 2022, nog niet beschikbaar) = €. . . , .. Stel: €92|000

Binnen **Geel** gebied: . . .% te verdelen (bv 10%)

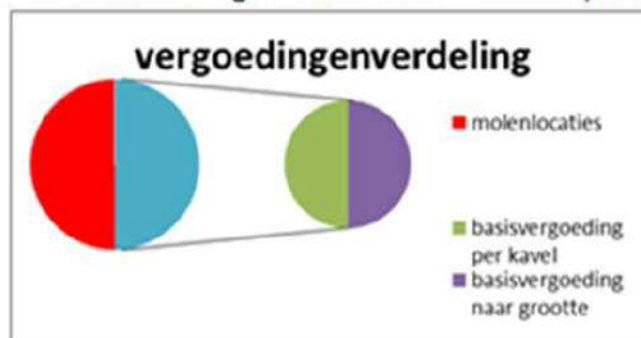
Nabijgelegen woning(en): andere vergoedingenmethodiek, valt buiten deze discussie

Rood gebied: te verdelen over sleutels:

- Per eigenaar: iedereen krijgt een vaste basis
- Per oppervlakte: meer oppervlakte=meer opbrengst
- Wel/ geen molen op grondgebied. Geldt ook voor overdraai (bv overdraai is 20% waarde turbine, gedeelte overdraai naar rato vergoeding)
- Andere ideeën/ sleutels van de grondeigenaren zijn welkom!

Voorbeeld uitkomst Coöperatieve grondaanpak

iedereen in het zoekgebied deelt mee : transparant en rechtvaardig

- + eigenaren landbouwgrond ontvangen 4x bijdrage bosgrond
- + in beginsel is de verhouding vergoeding eigenaar-pachter 1:1
- + ook is indiening collectieve projecten mogelijk.

						kavel	oppervlak	totaal
S899	DE Staat	(INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT)	2501 D	'S-GRAVEN		€ 2,295	€ 5,857	€ 8,152
N46	R.K. Peroc	vd HEILIGE JACOBUS DE MEERDPASTOOR NEUIJENSTRAAT 8	6351D	Bocholtz		€ 2,295	€ 500	€ 2,795
N55	JCLM	Senden	Vaalsbroek 12	6351D	Vaals	€ 2,295	€ 1,398	€ 3,693
N49	PJH	Bertram	Narcissenstraat	6351WS	Helmond	€ 2,295	€ 366	€ 2,661
idem	HJM	Bertram	Wijnstraat	6351HJ	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
idem	PDM	Bertram	St. Nicolaasstraat 13	6369XM	Simone	€ -	€ -	€ -
idem	AMH	Bertram	Heilighen 50	6269MS	Matras	€ -	€ -	€ -
N36	HJM	Hammers	REINERT 3	6351HJ	Bocholtz	€ 2,295	€ 2,073	€ 4,368
N88	HJM	Hammers	REINERT 3	6351HJ	Bocholtz	€ -	€ 521	€ 521
N54	Tienbaan	Holding BV	Prickart	6351AG	Bocholtz	€ 2,295	€ 136	€ 2,431
N47	Tienbaan	Holding BV	Prickart	6351AG	Bocholtz	€ -	€ 1,522	€ 1,522
N294	SMM	Senden	Minister Ruijsstraat 36	6351CK	Bocholtz	€ 2,295	€ 2,566	€ 4,861
N295	MLMS	Senden	Minister Ruijsstraat 19	6418PM	Heerlen	€ 2,295	€ 4,140	€ 6,435
N297	JLM	Grooten	KOOLHOVERWEG 28 A	6351JD	Bocholtz	€ 2,295	€ 1,342	€ 3,637
idem	JMP	Schouten	KOOLHOVERWEG 28 A	6351JD	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
N101	SMM	Senden	MINISTER RUIJSSTRAAT 36	6351CK	Bocholtz	€ -	€ 234	€ 234
N315	Tienbaan	Holding BV	Prickart 1	6351AG	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
N300	Tienbaan	Holding BV	Prickart 1	6351AG	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
N299	JLM	Grooten	KOOLHOVERWEG 28 A	6351JD	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
N103	JLM	Wetels	HEIWEG 8	6351HV	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
idem	JLM	Senden	HEIWEG 8	6351HV	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
N48	JAJ	Thewissen	Weiweg 1	6351AC	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
N53	JAJ	Thewissen	Weiweg 1	6351AC	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
N41 ged.	JAJ	Thewissen	Weiweg 1	6351AC	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
N45	JHF	Schepers	Prickart 63	6351AE	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
N278 ged.	YMP	Vaessen	Bethlehemstraat 13	6351LB	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
idem	JMA	Huppertz	Bethlehemstraat 13	6351LB	Bocholtz	€ -	€ -	€ -
N87 ged.	JCLM	Senden	Vaalsbroek 12	6291NH	Vaals	€ -	€ -	€ -
N315 ged.	Tienbaan	Holding BV	Prickart 1	6351AG	Bocholtz	€ -	€ -	€ -

						kavel	oppervlak	totaal
--	--	--	--	--	--	-------	-----------	--------

Reacties en vragen grondeigenaren

- Is het systeem duidelijk uitgelegd?
- Welke sleutel/verdeelcriterium vindt u het belangrijkste is?
- Vindt u deze aanpak een goede aanpak om echt met elkaar te gaan doen?

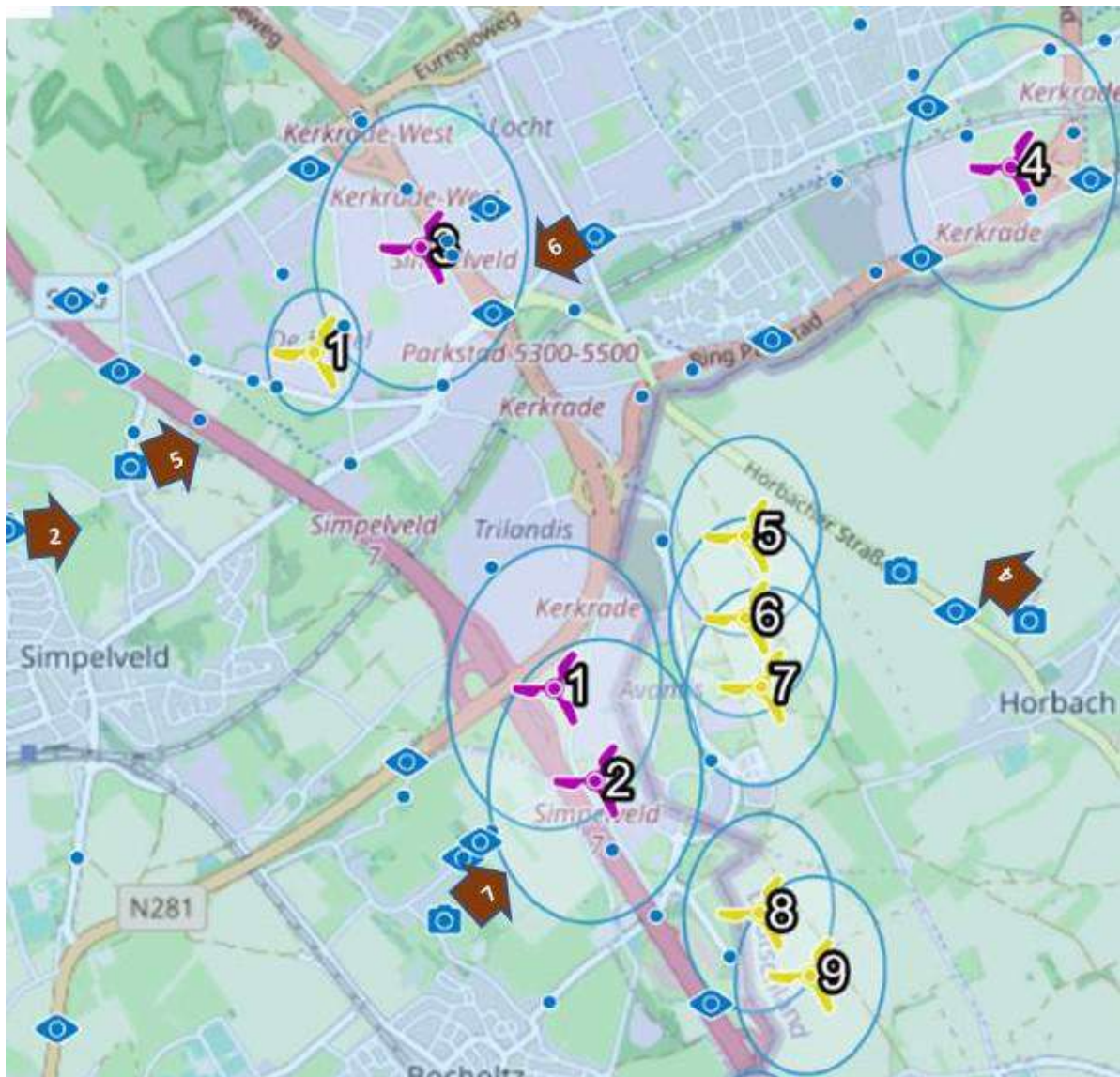

Bijlage 6: Visualisaties WP Parkstad Zuid

Bijlage 6: Visualisaties WP Parkstad Zuid

Onderstaand ter beeldvorming, een overzichtskaart van en aanvulling op de gebruikte visualisaties in het Notitie Landelijke Inpassing Windturbines, van Bureau Verbeek (bijlage 4), aangevuld met enkele additionele visualisaties van het voorkeursscenario met de 4 stuks V162 windturbines. In enkele visualisaties weergaven zijn ook bestaande Duitse windturbines en/of de ene windturbine op de Beitel zichtbaar.

Overzichtskaart met alle gekozen viewpoints (zichtpunten voor visualisaties)

1. In geel de huidige turbines:
 - a. Nummer 1 op de Beitel;
 - b. Nummer 5 t/m 9 in Duitsland, Windpark Horbach;
 - c. Nummers 10 t/m 18 in Duitsland, Windpark Vetschau.
2. In paars ons voorkeursscenario (nummers 1 t/m 4)
3. In bruine pijlen is het zichtpunt van de visualisaties hieronder weergegeven.

2. Uitzichtpunt De Huls, Simpelveld

3. Fronrather Feldweg, Richterich (Duitsland)

4. Molsberg, Simpelveld

5. Drievogelstraat, Kerkrade

6. Zandberg, Bocholtz

Bijlage 7: Prijsopgave Netaansluiting Enexis

Prijsopgave

Elektriciteitsaansluiting Nieuw
 Datum: 24-03-2021

Deze vrijblijvende prijsopgave is samengesteld op basis van de gegevens die u hebt ingevuld op enexis.nl. Prijswijzigingen zijn voorbehouden. Als u op basis van deze prijsopgave een offerte laat samenstellen door Enexis Netbeheer, blijft deze offerte 3 maanden geldig.

Naast de kosten die Enexis Netbeheer in rekening brengt, moet u rekening houden met de kosten voor uw eigen installatie, de ruimte waarin die wordt opgesteld en de kosten van uw meetbedrijf. U kunt een meetbedrijf naar keuze vragen om een prijsopgave voor meetdiensten. Op de website van Tennet staat een overzicht van erkende meetbedrijven, zie <http://www.tennet.eu/nl/elektriciteitsmarkt/nederlandse-markt/mv-register-elektriciteit/>

Gegevens aansluiting

Straat	Licht
Huisnummer	86
Postcode	6465AJ
Plaats	Kerkrade
Installatie	> 10.000 kVA HS/MS
Gecontracteerd vermogen afname (kW)	50
Gecontracteerd vermogen teruglevering (kW)	20000
Lengtegraad	6.0182600
Breedtegraad	50.8470770
Verwacht jaarverbruik	75000
Meerlengte	3000

Eenmalige kosten		
Product	Prijs	
Netzijde: Kabelveld (Vs) HS/MS 10/20 kV	€ 163.474,02	
Klantzijde: Kabelveld (Vs) 10/20 kV met meting	€ 38.555,94	
Klantzijde: Kabelveld (Ls) 10/20 kV	€ 33.627,46	
Verbinding: Gestuurde boring 2 bundels 630Al incl. leveren/intrekken kabel	€ 169.176,00	
Verbinding: MS kabel 630Al XLPE enkel 10/20 kV	€ 663.728,00	
Totaal	€ 1.068.561,42	

Periodieke kosten		
Product	Prijs	
Beheer kabelveld (Vs) HS/MS 10/20 kV	€ 61,30	
Beheer kabelveld (Vs) 10/20 kV met meting	€ 14,78	
Beheer kabelveld (Ls) 10/20 kV	€ 12,90	
Beheer kabel 630Al XLPE 10/20 kV	€ 108,60	
Totaal	€ 197,58	

Aan deze prijsindicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Deze prijsindicatie heeft een tijdelijk karakter en is opgesteld op basis van de beschikbare netcapaciteit op dat moment. Het net is immers een dynamisch geheel. Andere aanvragen voor afname of teruglevering van elektriciteit en ontwikkelingen bij bestaande klanten beïnvloeden de beschikbare capaciteit. Dit geldt zowel voor ons net, als dat van landelijk netbeheerder TenneT.

Graag ontvangen wij uw aanvraag indien u een definitieve offerte wenst te ontvangen voor het realiseren van de gewenste aansluiting. In die offerte geven wij opnieuw de beschikbaarheid van de gewenste capaciteit en de realisatietermijn van dat moment aan. Een offerte kan bij het verlopen van de geldigheidstermijn niet worden verlengd. Na acceptatie bevestigen wij of de gewenste capaciteit definitief voor u beschikbaar is.

Deze prijsindicatie is gebaseerd op de nu bekende gegevens en tarieven. Wijzigingen hierin bij het uitwerken van het ontwerp kunnen leiden tot andere bedragen in een definitieve offerte. U dient zelf een leverancier te kiezen.

Uitleg begrippen

Meerlengte

Wij meten de afstand tussen het aansluitpunt in uw pand en het punt waar wij een aftakking maken van ons hoofdnet. Is deze afstand groter dan 25 meter? Dan betaalt u voor elke extra meter boven de 25 meter een bedrag. Natuurlijk maken wij de aftakking in ons net op een voor u zo gunstig mogelijke plek.

Vergoeding aansluiting

Kosten die Enexis maakt voor onderhoud en het in stand houden van uw aansluiting, ook wel vastrecht aansluitdienst genoemd. Dit vaste bedrag is gebaseerd op de grootte van uw aansluiting en eventueel de lengte van uw aansluitverbinding (bij een capaciteit >3 MVA).

Vergoeding transport elektriciteit

Voor het transport van elektriciteit naar uw aansluiting (transportdienst) betaalt u vaste kosten (vastrecht transportdienst) en verschillende variabele kosten. Onder de variabele kosten vallen:

- Gecontracteerd transportvermogen
- Maximaal afgenomen vermogen
- Schatting getransporteerde kWh's

Vastrecht transportdienst

Vast bedrag voor kosten die Enexis maakt voor administratie en het beheer van data. De hoogte van het bedrag is gebaseerd op het gecontracteerd transportvermogen. Als u energie afneemt en teruglevert, is het bedrag gebaseerd op het hoogste transportvermogen bij afname of teruglevering.

Gecontracteerd transportvermogen

Vergoeding voor het reserveren van capaciteit in het energienet. Deze vergoeding is gebaseerd op het afgesproken transportvermogen (in kW's). Dit hebt u bij Enexis aangegeven en is voor onbepaalde tijd vastgelegd in een contract. Als u boven het gecontracteerde transportvermogen uitkomt, stelt Enexis dit naar boven bij en zal ook de vergoeding hiervoor omhoog gaan. Dit geldt dan weer voor onbepaalde tijd.

Maximaal afgenomen vermogen

Vergoeding voor het hoogste gemeten vermogen (in kW's) dat u daadwerkelijk per maand hebt afgenomen. In deze prijsopgave gaan we uit van het vermogen dat u hebt opgegeven.

Schatting getransporteerde kWh's

Vergoeding voor de werkelijke hoeveelheid getransporteerde energie. In deze berekening zijn wij uitgegaan van het gemiddelde verbruik per maand dat u hebt opgegeven. In werkelijkheid zal dit (iets) hoger of lager uitvallen.

Bijlage 8: Financieel Model (Business Case)

